

IK BEN DIE OORBEL VAN 2 EURO

Verhalen over en door mensen in armoede



10 jaar Recht-Op

Colofon

AUTEURS:

Alberto, Cathy, Chantal, Diane Broeckhoven, Dirk, Erik Vlaminck, Martine, Nicole, Ramsey Nasr, Suzy, Stef, Vanessa

BEGELEIDINGSGROEP:

Kristien Hemmerechts

COÖRDINATIE:

Hilde Heugebaert, Kristien Van den Bergh en Stef Jorissen

TEKSTCORRECTIE:

Kim Michiels, Lies Heugebaert, Nancy De Backer en Veerle Milh

DATUM VAN UITGIFTE: 17 Oktober 2005

VORMGEVING: Het Geel Punt

OMSLAG TEKENING: Alberto

ISBN 9081012711

UITGEVER: vzw Recht-Op

Recht-Op stimuleert het onderhandelingsgesprek tussen mensen die in armoede leven, de samenleving en het beleid. Mensen in armoede komen samen in groep om te werken aan structurele veranderingen die hun levenskwaliteit verhogen en gaan hierover in dialoog.

© 2005 by Recht-Op, Antwerpen

© stadsgedicht Antwerpen 2005 (gedicht van Ramsey Nasr)

Niets in deze uitgave mag worden veelevoudigd en/ of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Antwerpen Boekenstad - <http://cultuur.antwerpen.be>

Ik ben die oorbel van 2 euro

Verhalen over en door mensen in armoede

Alberto,
Cathy,
Chantal,
Diane Broeckhoven,
Dirk,
Erik Vlaminck,
Martine,
Martine,
Nicole,
Ramsey Nasr,
Suzy,
Stef,
Vanessa

- blz. 9 Voorwoord
- blz. 11 Een greep uit het leven – *Alberto*
- blz. 19 Ondanks alles – *Cathy*
- blz. 25 Uiteindelijk vrij – *Chantal*
- blz. 31 Ik ben uw vader – *Diane Broeckhoven*
- blz. 37 Mijn trouwfeest – *Dirk*
- blz. 43 Een vest van zeshonderd euro – *Erik Vlaminck*
- blz. 49 Hoe kijk jij naar mij en ik naar jou – *Martine*
- blz. 51 Alleenstaand – *Martine*
- blz. 55 Een leven zonder jeugd – *Nicole*
- blz. 61 Een minimum – *Ramsey Nasr*
- blz. 65 Was het leven maar zo simpel, meneer – *Stef*
- blz. 69 Wanneer wordt er nu eens geluisterd – *Suzy*
- blz. 71 Een gewone zaterdag van een alleenstaande moeder – *Vanessa*

Voorwoord

‘En als we nu eens een aantal schrijvers contacteren die met ons willen samen werken?’ We moeten een manier vinden om een groter publiek aan te trekken! Zomaar een gedachte, zomaar een idee en zo is alles begonnen... Ramsey Nasr, Erik Vlaminck, Diane Broeckhoven en Kristien Hemmerechts stemden toe en ze wilden tijd vrij maken om te luisteren naar onze verhalen.

Zo gezegd en zo dus gedaan, kwamen we samen en leerden elkaar beetje bij beetje kennen, wat uiteindelijk is uitgegroeid tot een heel leuke en warme ervaring. In kleine groepjes met aan het hoofd een schrijver van persoonlijke keuze, werd er verteld, geluisterd, gedeeld en kwamen er vele emoties naar boven. Dit alles kon en mocht niet zomaar weggegooid, niet zomaar weggeveegd worden. Ramsey, Erik en Diane schreven hun verhaal. Daarnaast waren er een aantal mensen die zelf wilden schrijven en zo ontstond er een ‘schrijversgroep’ met Kristien als begeleidster en supporter. Wie had dit ooit gedacht? Deze verhalen zijn gebundeld en weken van inspanning zijn beloond met dit boek als prachtig resultaat!

Het leven is er en is er voor ‘iedereen’. De mate waarin måg en kån geleefd worden, moet echter dringend in vraag worden gesteld. Armoede is niet iets dat je zomaar efkes opzij kan zetten. Het is er altijd. Je kunt het nooit vergeten en het bepaalt dag in dag uit, uur na uur, minuut na minuut wat je doet en vooral moet laten. Mensen zoals jij en ik, je ziet ze ergens, je ziet ze nergens, je ziet ze overal. Open je ogen en sluit ze nooit meer voor wat je dån ziet!

Een greep uit het leven

Alberto

Het was op een mooie zomerdag dat ik in een clubhuis met restaurant voor Spanjaarden, 'El Centro Gallego' genaamd, wat zat te vertoeven met vrienden. Je zult je afvragen wat ik daar deed. Wel, mijn stiefvader is een Spanjaard en ik ben in het Spaans opgevoed. Mijn stiefvader was geen gemakkelijk man. Hij dronk en werd dan agressief. Hij sloeg op ons en op ons ma. Ik kon daar niet tegen en ik reageerde daar heel slecht op. Ook al was ik maar 12, als ik het kon, ik had hem kapot gemaakt. Hoe minder ik hem zag, hoe beter. Dus ik zat meer op straat dan thuis. Zo heb ik veel Spaanse vrienden leren kennen.

In 'El Centro Gallego' werkte een vrouw die mij interesseerde. Ze was aantrekkelijk, had lang glanzend zwart haar en grote bruine ogen. Ze heette Elena en was van Spaanse afkomst. Telkens ze in mijn buurt kwam, lachte ze lief.

We werden vrienden. Uren hebben wij gepraat, over koetjes en kalfjes, maar ook over mijn jeugd. We begonnen elkaar meer en meer te zien en van het één kwam het ander.

Na enkele maanden besloten we samen te gaan wonen, zo waren we meer bij elkaar. Het bleef niet lang uit of ons eerste kindje werd geboren, een meisje en ze kreeg de typisch Spaanse naam 'Dolores' mee. Een jaar daarop volgde onze zoon die we 'Chaimen' noemden. Voor hen ging ik dag en nacht werken. Om hen te kunnen geven, wat ik altijd gemist had. Ik was een vrachtwagenchauffeur die, zoals beschreven wordt in het liedje (met de vlam in de pijp),

veel van huis weg was en vele uren onderweg was. Als ik thuis kwam dan zorgde ik voor de kinderen om Elena ook een beetje ademruimte te geven, want ik weet dat er veel bij komt kijken om kinderen groot te brengen.

Ik had een goed betaalde job maar Elena wou meer en besloot ook 's avonds wat uren te gaan werken in een café - restaurant. Ik zelf was er tegen. Ik wist hoe het er aan toe ging in een café. Mijn moeder had jarenlang zélf een café gehad. Ik had schrik om haar te verliezen. Ze was een schone vrouw, en met al die venten... Maar omdat ze dit zo graag wou doen, stemde ik in met haar verzoek.

Mijn sprookje werd een echte nachtmerrie toen ik vernam dat er iemand anders in het spel was die ze in dat restaurant had leren kennen. Er werd veel ruzie gemaakt tussen ons en de kinderen waren daar de dupe van. Ze beseften niet wat er allemaal gebeurde. Toen ik gaan werken was besloot ze om eruit te trekken en ze nam ook de kinderen met zich mee. Toen waren het bloeikes van 2 en 3 jaar. Op dat moment stortte gans mijn wereld in en was het enige wat nog telde zorgen dat ik mijn kinderen terug kon zien. Ik liet de politie komen om te laten bevestigen dat zij de woonst had verlaten met de kinderen en vroeg aan hen wat ik nu moest doen om mijn kinderen terug te krijgen. Ze zegden me dat ik een procesverbaal moest indienen. Volgens de wet had zij recht op de kinderen, want zij had ze meegenomen. Er zou verder beslist worden op de rechtbank. Wat meer is, het zou nog lang kunnen duren eer er een proces kwam. Ik had al geen vertrouwen in het gerecht. Ik had genoeg gezien in mijn jeugd: jeugdrechters die partijdig waren, achterbaks gedoe. De rechters keken alleen naar waar het geld zat ...

Om iets over mijn jeugd te vertellen, ik geef toe... Ik was geen gemakkelijk bazeke en ik kwam al snel in aanraking met het gerecht door al de fratsen die ik had uitgespookt. Ook op de jeugdrechtbank had ik een dossier van hier tot ginder achter, dat ze letterlijk en figuurlijk moesten binnenrijden met een karretje, zo groot was het. Ik heb spijtig genoeg ook de gevangenis van

binnen en van buiten te zien gekregen waardoor mijn leven een heel andere wending kreeg. Maar ik bleef niet die stoere 'Alberto Speedy', want zo was mijn bijnaam... Nee ik had er genoeg van en wou een nieuwe start en een rechte lijn.

Toch bleven de dossiers mij achtervolgen en was het moeilijk om een goede baan te vinden, maar ik zeg altijd... Volhouders winnen.

Het ging van kwaad naar erger toen mijn baas lastig begon te doen en mij alle uren van de dag opeiste. Zo kon ik geen stappen meer ondernemen om mijn kinderen terug te krijgen. Uiteindelijk besloot mijn baas mij te ontslagen omdat ik niet meer presteerde zoals voordien, maar dat kon ik ook niet omdat mijn gedachten ergens anders lagen en mijn baas kon daar geen begrip voor opbrengen. Ik kreeg een slechte C4 mee en daar zat ik dan zonder geld en werk.

Ik heb toen besloten een advocaat te raadplegen om toch zo snel mogelijk een proces te starten. Van hem kreeg ik te horen dat de kans erin bestond dat Elena met mijn kinderen de grens kon oversteken. Hij stelde mij dan ook voor zo snel mogelijk de grenzen af te sluiten. Zo gezegd zo gedaan. Dit heeft mij een smak geld gekost. En ik was mijn job al kwijt!

Ik kwam te weten dat ze mijn bankrekening had leeg geplunderd en dat er ook nog geld was over gemaakt op een Spaanse rekening. Vanaf toen ging het echt berg af met mij: de rekeningen bleven komen, deurwaarders moest ik zien te ontlopen, ik had geen vast inkomen meer. Als overmaat van ramp werd ik uit mijn woonst gezet omdat de huishuur al tien maanden niet meer betaald was. Nochtans had ik aan Elena de opdracht gegeven om deze via mijn bank te betalen. Zij had de volledige volmacht over mijn rekening omdat ik haar vertrouwde. Ze was tenslotte mijn partner.

Ik moest zo snel mogelijk iets vinden en viel op een studio die niet veel om zich had. Toen begon de ellende om mijn kinderen te kunnen zien. Mijn ex speelde daar gretig op in omdat ik alles kwijt was en geen deftige plaats meer had om de kinderen te laten komen. Ik had een pro deo advocaat die mijn zaak behartigde, maar ik moest

naar zijn pijpen dansen en hij besteedde niet veel aandacht aan het feit dat ik mijn kinderen wou zien.

Na twee maanden kwam er eindelijk wat schot in toen ik vernam dat mijn zaak voor de jeugdrechtbank kwam. Ik kon eindelijk mijn kinderen zien!!! Of dat hoopte ik toch... Maar ik kreeg een proces verbaal in de bus waarin stond dat ik mijn kinderen had verwaarloosd en dat ik een alcoholist en een gokverslaafde was en dat het daarom was dat mijn ex eruit getrokken was met de kinderen. Ik, een alcoholist? Omdat ik thuis al eens een pintje dronk? Een gokverslaafde? Omdat ik haar niet altijd geld gaf als ze het vroeg? Ik geef toe, ik was niet veel thuis, maar als ik er was, dan was ik er ook. Ik gaf de kinderen te eten, stopte ze in bad en bed, speelde met ze, gaf ze de nodige liefde... En mij dan verwijten dat ik ze verwaarloosde! Ik kookte van woede!

Daar stond ik dan, regelrecht in de hel. Alles begon zwart te worden voor m'n ogen en ik dacht aan vroeger toen ik in aanraking kwam met het gerecht. Op de jeugdrechtbank waar ik moest zijn voor het proces om mijn kinderen te kunnen zien, kwam dus ook mijn jeugdossier van 15 jaar geleden de rechtbank binnen gereden met een karretje, al had dat niets met het dossier te maken. Er werd aan mijn verhaal geen gehoor gegeven, maar ik kreeg weer de stempel op mijn voorhoofd gedrukt 'n'en echte crimineel'. Ik heb mij erbij neergelegd. Ik moest wel wilde ik mijn kinderen nog zien en zo heb ik bijna twee jaar alleen geleefd, enkel nog voor mijn kinderen.

Dan heb ik Nicole leren kennen, via een vriendin. Ze was heel lief, stond open voor een goed gesprek en ze was heel zacht van karakter. Zij had ook twee kinderen, Tom die 4 jaar was en Dave die bijna 12 geworden was. Nicole had ook al veel ellende meegemaakt waardoor we elkaars verhaal perfect begrepen. Omdat onze kinderen dezelfde leeftijd hadden, besloten we van samen een uitstapje te maken. We stonden er tenslotte allebei alleen voor. Eigenlijk is daar een vlammetje beginnen branden. Het feit dat onze kinderen zo goed samen speelden was daar niet vreemd aan.

Ik vond dat ik eerlijk moest zijn met haar. Ik was niet de ideale man: ik had schulden, lag in een moeilijke echtscheiding en ik had het moeilijk met mezelf. Ze moest dit weten voor we een relatie begonnen. Maar Nicole bleef geïnteresseerd. Ze apprecieerde mijn eerlijkheid en zag me voor wie ik eigenlijk ben: ne grote mond met een klein hartje...

Toen mijn ex het hoorde dat ik iemand had leren kennen, begon weer eens de ellende. De kinderen werden opgestookt. Ze kwam de bezoekrechten niet na en de kinderen werden een speelbal. Dat was een moeilijke periode. We woonden ondertussen samen en Nicole kon niks goed doen in de ogen van Elena. Daardoor aanvaardden Chaimen en Dolores mijn nieuwe vriendin niet. Het bracht spanningen tussen Nicole en mij.

Toch beten we door. We bleven praten met mekaar, over de kinderen, over onze relatie, over de opvoeding, ...

Ondertussen moesten er ook schulden betaald worden. Voor een totaal van 1 600 000 Fr. Gelukkig kreeg ik de kans om vast te beginnen aan de haven. En ik deed nog wat bij-jobkes aan de dokken. Daarbij kwam nog het inkomen van Nicole. We hebben ons veel moeten ontzien en iedere frank moesten we in twee bijten. Maar na een jaar waren we ervan af.

Soms waren er spanningen omdat wij (mijn nieuw gezin) het goed hadden en dat kon mijn ex niet verdragen, wat het er binnen mijn nieuw gezin niet makkelijker op maakte. Als ik een week te laat was met de alimentatie kreeg ik een brief van haar advocaat dat mijn rekening geblokkeerd werd zodat ik zonder geld zat om mijn gezin te onderhouden. Dan was mijn ex gelukkig dat wij in de problemen geraakt waren. Geleidelijk aan heeft ze zich erbij moeten neer leggen dat mijn kinderen graag bij mij waren en dat mijn vrouw en ik als een rots in de branding stonden.

We hebben toen besloten om in het huwelijksbootje te stappen en ik heb ook mijn nieuwe vrouw haar kinderen erkend als mijn kinderen. We hebben ook twee kindjes gekregen van ons samen, Joël en Sandy, wat ons gezinnetje nog sterker maakte.

In het najaar van 2000 besloten we om een huisje te kopen. Het leek ons een goede investering voor de toekomst. En de kinderen zouden het later erven. Trouwens, huur maar eens een huis voor een gezin met zes kinderen. Dan kan je al beter kopen.

Op 1 april 2001 losten we een boot, komende uit Zuid-Amerika. 150 000 Ton bananen moesten er uit geladen worden, in dozeken van 25 kg, in stapels van 15 hoog. Een paar gelegenheidsarbeiders kwamen mee helpen. Eén van hen stootte zo'n stapel om. En wie zat er onder? Ik moet er geen tekeningeske bij maken, zeker? Verdict: twee nekwervels gebroken.

De wereld van mij en mijn vrouw stortte in toen ik vernam dat ik niet meer kon gaan werken. Weer was het een moeilijke taak om uit een zwart gat te kruipen en verder te gaan met het leven. De revalidatie heeft twee jaar in beslag genomen. Ik had echt veel steun van mijn vrouwtje. Ik denk dat er nog weinigen zijn die de moed zouden kunnen opbrengen om na zoveel tegenslagen nog verder te gaan.

Twee jaar terug kwam er weer een opdoffer bij toen ik vernam dat mijn ex met de kinderen naar Spanje gingen verhuizen. Ik besepte dat ik mijn kinderen niet meer om de 14 dagen zou zien en dat we minder contact zouden hebben met elkaar. Dan zijn we aan de tafel gaan zitten met mijn ex en zijn toen overeen gekomen dat de kinderen alle vakantieperiodes naar mij konden komen. Ik zou geen alimentatie meer betalen, maar zou wel instaan voor de vliegtuigtickets om ze te laten overkomen. Dit hebben we op papier gezet en we zijn ermee naar de rechtbank gestapt om het vonnis te laten aanpassen. De rechter was niet akkoord en besliste dat de kinderen bepaalde vakantieperiodes in Spanje mochten blijven omdat het 'daar dan warmer was'.

Toen heb ik me kwaad gemaakt tegen die rechter en gezegd dat ik al bijna twee jaar terug overeen kwam met mijn ex in verband met de kinderen en dat zij, de rechter, dit op één dag allemaal terug om zeep hielp. Is dat aan het welzijn van het kind denken?

Ze zijn toen vertrokken. En telkens ik de kinderen nu mag gaan halen na minimum drie maanden, dan gaat de hemel even voor mij open. De kinderen zelf vinden het ook spijtig dat ze uit hun vertrouwde omgeving zijn weg getrokken en telkens weer is het een hartverscheurend tafereel als ik de kinderen op het vliegtuig moet zetten om terug naar Spanje te vliegen. Nu kan ik nog maar één ding doen en dat is de kinderen laten begrijpen dat ik er steeds voor hen geweest ben en altijd voor hen zal klaarstaan als dat nodig is. Ik hoop echt dat er voor ons gezinnetje nu eens betere tijden mogen aanbreken, zonder er nog bij te hoeven stil staan dat ergens weer een hoop ellende in een hoekje verscholen kan zitten. Eén ding weet ik wel, uit het leven valt veel te leren. Soms is dit met vallen en opstaan, maar wat ik nu bereikt heb, is een prachtig gezin met iemand die mij echt begrijpt en weet wat we aan elkaar hebben. Dat maakt het leven toch echt wel mooi.

Ondanks alles

Cathy

Ik ben geboren in 1966. Ze hebben mij op de verwarming moeten leggen, want ik was veel te vroeg. Ik was normaal voor Kerstmis, maar ik was er al op 23 november. Twee weken later werd ik gedoopt in het ziekenhuis van Brasschaat. Drie maanden later mocht ik naar huis in Ekeren. Uiteindelijk ben ik naar mijn bompa en bomma gegaan. Waarom? Ons vader was een alcoholieker en ons moeder kon niet voor vijf kinderen zorgen, ze was depressief. Het was bij ons thuis niet proper, er was weinig eten. Ik kan mij van die periode niks meer herinneren.

Ook van de situatie bij mij bompa weet ik niet veel; ik was maar juist een loperke... Maar toen ik drie was, moest ik op internaat. Ik moest naar school. Mijn bomma en bompa waren niet meer van de jongsten.

Dat is het enige wat ik herinner van mijn familie. Vanaf dan alleen maar instellingen en pleeggezinnen.

Toen ik zes was, heb ik een accident gehad. Ik zat in een camionette van mijn pleeggezin met een kind of tien. We reden naar een feestje. Het was rond Pasen. Het was aan het sneeuwen. We stopten voor een rood licht. Iemand reed op ons in. Ons buske vloog overkop tegen het verkeerslicht. Ik zat geklemd in het raam. De ziekenwagen heeft ons naar de kliniek gebracht, maar ik weet daar niks meer van. Ze hebben mij verteld dat de auto achteraf ontploft is. Ik heb een half jaar in coma gelegen. Toen ik wakker werd, hebben ze mij verteld dat mijn pleegouders in dat accident gebleven waren, samen met hun baby. De rest van de kinderen waren alle-

maal terug ergens geplaatst. Ik heb zo ongeveer twee jaar in de kliniek gelegen. Ik moest terug van nul beginnen: leren praten, lopen (met een beugel), leren eten (zoals een baby), ... Van mijn echte ouders heb ik niks meer gehoord.

Toen ik 8 was, werd ik terug naar een internaat gebracht. Een tijdje later werd ik geplaatst in een pleeggezin, bij familie Op den Bergh, moeder, vader en twee zonen. Ik was negen toen ik ongesteld werd, en vanaf toen begonnen de dingen mis te lopen. Hetgeen wat er gebeurd is, is eigenlijk onbeschrijfelijk: seksueel misbruik (pleegvader) en lichamelijk mishandeling, mij achteruit steken (pleegmoeder).

Toen ik ongeveer elf jaar was, werd ik zwanger van mijn pleegvader. Ik mocht nooit buiten, nooit gaan spelen bij vriendinnetjes. Maar op een dag ging ik gewoon. Ik deed mijn jas aan en ik was weg naar een vriendin. Haar vader en moeder hadden door dat er dingen gebeurden die niet door de beugel konden. Eigenlijk hebben zij toen voor mij gezorgd: een abortus geregeld, naar de politie gegaan, ...

De politie wilde ons niet geloven tot één van de zoons van het pleeggezin een cassettebandje liet horen, dan geloofde ze ons wel. Ze hadden het misbruik op geluidsband opgenomen; ik weet niet waarom. Mijn pleegbroer heeft dat nooit willen vertellen. De politie heeft dan een verslag opgemaakt en ze hebben verder stappen ondernomen.

Via de jeugdrechter ben ik dus weer geplaatst op internaat in Merksplas, het Zwart Goor. Af en toe kwam mijn pleeggezin wel op bezoek, maar ik had het liever niet. Wegens geldproblemen thuis mocht ik mijn vormsel pas doen op mijn 14 jaar. Niemand kwam opdagen ondanks belofte. In dit internaat werd ik wel goed opgevangen en geholpen door dokters, psychologen, enzoverder.

Via de jeugdrechter kwam er iemand om mij op te volgen, een advocate. Om alles in goede banen te leiden. Zij was voor mij een moederfiguur. Ik kreeg van haar alles gedaan, en kreeg daar ook

veel van terug. Zij luisterde naar mij terwijl ik dat gevoel niet had bij iemand anders. Ik kon bij haar mijn verdriet en gevoelens kwijt. Het was iemand met wie ik kon praten. Zij luisterde naar mijn verhaal. Ik voelde iets wat ik vroeger niet had gekend: moederliefde. Ik voelde mij daar goed bij. Ik heb met haar ongeveer tien of twaalf jaar contact gehad. Ik denk dat, toen ik zwanger werd van Koen, ze het contact verbrak. Ze is gewoon weggebleven. Ik heb haar gemist.

In het Zwart Goor ben ik naar school gegaan tot mijn 19 jaar. Toen ik daar was gaan vragen of mijn echte ouders nog leefden, kreeg ik als antwoord dat ze mij niets mochten zeggen van de jeugdrechter. Ook mijn advocate vertelde me niks.

Eens ik mijn laatste schooljaar bezig was, moest ik stage doen voor het onderhoud in het rusthuis te Hoogstraten. Daar ben ik te weten gekomen dat mijn ouders nog leefden en waar ze woonden. Ik ben dit te weten gekomen via mijn stagebegeleidster. Zij vertelde me: "Ik ken iemand die dezelfde achternaam heeft als jij. Zou dat familie kunnen zijn?"

Ik ben daar niet op ingegaan. Maar een week later kwam ik mijn stagebegeleidster en die vriendin tegen in de schoenwinkel in Merksplas. Die vriendin bleek een nicht van mij te zijn, Annie. Later stuurde Annie me een brief en nodigde me uit. Er zaten twee of drie foto's bij, ik wil het kwijt zijn. Eén foto van haar trouw en een foto van mijn ouders. Die brief hebben ze op 't Zwart Goor open gedaan. Ik had daar gezegd dat ik mijn ouders op het spoor was. Daarom hebben ze dat gedaan, denk ik. In ieder geval ik heb die brief uiteindelijk gekregen, maar ik heb de postbode wel gevraagd om in de toekomst mijn brieven persoonlijk aan mij te geven.

Een paar dagen later heb ik ze gebeld. Ze wou me de rest van de familie voorstellen. Maar ik moest wel alleen van Turnhout naar Antwerpen komen, met de trein. Ik heb dat gedaan. Ik kwam in het Centraal Station aan. En daar stond niet alleen mijn nicht, maar ook mijn zus die ik nog nooit gezien had. Samen zijn we dan met de bus naar Ekeren gegaan, naar mijn ouders. Mijn vader zijn ze nog eerst uit de kroeg moeten gaan halen.

Het was raar... Het waren vreemden. Ik wou ze wel ontmoeten, maar ni meer dan dat. Op diezelfde dag heb ik de rest van de

familie gezien, op bezoek bij de tantes en nonkels, telkens maar voor een kwartiertje of zo. Wat raar was, ik had een lichtgroene broek aan. En ik kreeg mijn veranderingen door. Ons Annie zei, “wat hebde uw maandstonden?” Ik naar ons moeder. “Nee”, zei ons moe, “ik heb niks. Ik heb dat niet meer nodig”. Zo kort en koud. Onze pa is dan uit zijn eigen naar den Unic gereden op zijne fiets. Hij is daar maandverband gaan kopen en een onderbroek en een nieuw broek. “En na noar toilet”, zei hij. Ik heb dat nooit moeten betalen. “Laat da maar zitten”, zei hij.

Op de terugweg naar Merksplas, heb ik geschreeuwd. Al die emoties.

Nadat ik was afgestudeerd, ben ik beginnen werken op Amival, een beschermde werkplaats te Turnhout. Ik ben daar gebleven tot mijn 32. Toen ik in verwachting was van Koen hebben ze mijn ontslag gegeven. Omdat ik zwanger was en omdat ik zoveel ziek was.

De vader van Koen heb ik leren kennen toen ik dertig was. Ik woonde alleen in een appartement in Turnhout aan het station. Ze vielen me daar altijd lastig, belleke trek en zo. Ik werd daar onnozel van. 's Vrijdags ging ik iets drinken in het café op het hoekske. Daar heb ik Jef leren kennen. We begonnen te klappen en al vlug zaten we drie uur verder. Ik vertrouwde hem direct. Ik vroeg of ik bij hem mocht blijven slapen. Dan moest ik ni terug naar dat appartement. Die moest daar ni lang over nadenken. Van het één kwam het ander. Ik ben bij hem blijven hangen. Ik zag hem vooral in het weekend. Hij had thuis nog twee pubers. Hij was gescheiden.

Ik wou heel graag een kindje van mijn eigen. Daar moest Jef heel lang en serieus over nadenken. Hij had zijn handen al meer dan vol met zijn kinderen. Ik hielp Jef zoveel ik kon. Ik zorgde af en toe mee voor de kinderen.

Uiteindelijk zijn we dan officieel gaan samenwonen. Ik bij hem. Het kindje mocht komen. Maar het kwam niet direct. Twee jaar hebben we er op moeten wachten.

Ik kreeg toen begeleiding van Annemie, iemand van de thuisbegeleidingsdienst. Ik vertelde haar dat ik overtijd was. “Wacht nog drie weken”, zei ze. Ik moest toen naar de gynaecoloog voor mijn jaar-

lijks baarmoederonderzoek. “Hier schilt iets” zei ze. “We zullen uw bloed is trekken, want ik denk dat je zwanger bent. Belt donderdag terug, dan weet ik meer”. Ik had toen geen belwaarde en heb nog gebeld met Jef zijn gsm. “Madame, proficiat ge zijt 8 weken zwanger”. Het eerste wat ik deed was naar Jef zijn werk telefoneren. “Ik word terug vader! Dan zal ik mijn handen al maar uit mouwen steken”.

Toen ik vier maand ver was, begon mijn kindje te stampen. Zeker als ik met warm water over mijn buik ging. Zaaalig! Ik heb echt genoten van mijn zwangerschap.

Normaal moest ik 27 juni bevallen, maar mijn blaas en rug wilden niet mee. Twee weken daarvoor moest ik binnen. Het was dinsdagmorgen. Ik wist dat het een jongen ging zijn. Voor we vertrokken heb ik nog al mijn kaartjes op de post gedaan. Mijn suikerbonen en al de rest had ik mee. Elke, mijn begeleidster bracht me. Jef was er ook.

Ik kom in de kliniek aan; ik moest er om zeven uur 's morgens zijn. We gaan met de lift naar boven: ik, Jef, Elke, de gynaecoloog en de verpleegster. Toen bleef de lift hangen. We hebben er meer dan een half uur in vast gezeten. “Bevalt maar”, zei de gynaecoloog, “ik ben er toch bij...”

Mij niet gezien. Jef heeft dan met zijn sleutels de liftdeur geblokkeerd en zijn we er toch uitgeraakt.

Koen is geboren om tien na twaalf 's middags. Hij woog wat licht, 2kg 750 en was 47 cm lang. Hij was in perfecte gezondheid.

Toch was ik depressief. Ik had te weinig rust. Ik moest van de gynaecoloog in behandeling bij een psycholoog. Dus ben ik samen met Koen nog drie weken langer in de kliniek moeten blijven. Ik had gesprekken met deze vrouw. Niet dat ik mij zo veel beter voelde na drie weken, maar ik ben dan toch maar naar huis gekomen, naar Jef. Aan hem had ik veel ondersteuning, ook al kwam het huishouden op mij terecht. Ik kreeg ook hulp van de Kraamvogel. Zij kwamen Koen mee wassen en verzorgen. Ook Kind en Gezin kwam langs.

Ook al valt het me zwaar, ik had graag nog een broertje of zusje gewild voor Koen. Maar dat gaat niet meer, mijn baarmoeder is weggehaald.

Ik wil Koen nu geven wat ik vroeger nooit gekregen heb. Daarom zoek ik veel steun in mijn omgeving. Ik zoek mensen die mee nadenken over de opvoeding van Koen: Jef, mijn thuisbegeleidster, zijn juf, ...

Soms twijfel ik. Dan zeggen de mensen: "hij krijgt ni genoeg eten, hij gaat te laat slapen, ...", zo'n commentaar. Dat knaagt. Dan denk ik: "Ik doe het niet goed. Waarom doe ik nog moeite? Ze breken me toch af." Ze zien me geen moeite doen, ze kennen me niet.

Vorige week zat ik op het oudercontact. Koen doet het goed op school: hij is sociaal, plezant in omgang, braaf, hij mag naar het eerste leerjaar. Dan ben ik fier. Dan denk ik: "Laat ze maar zeggen, ik doe dat niet slecht..."

Uiteindelijk vrij

Chantal

Vanaf de dag dat ik de deuren achter me dichtdeed is het me niet voor de wind gegaan. Laat ik me even voorstellen, Chantal, 47 jaar en ik heb vier kinderen uit m'n eerste huwelijk met Eduard Fischer.

Ik was zestien toen ik Eddy leerde kennen. Een Duitser. Ik was op bezoek bij mijn bomma in de Trapstraat. Ik zag hem daar aan de overkant van de straat staan, in een deurgat. 't Was ne schone, slanke man. "Die moet ik hebben", zei ik tegen mijn bomma. Waarop mijn bomma zei, "Die heeft al een vrouw, ze heet Eva, een Duitse. Hij heeft zelfs al een zoon, Harald."

Och, mijn moeder was ook getrouwd toen ze het aftrapte voor een ander...

Bomma haar zoon, Gerry, was een schipper. Hij vroeg aan mij om mensen mee van boord te gaan halen in de haven. Toevallig werkte Eddy mee op de boot van Gerry. Daar in een caféke zag ik hem. Tussen allemaal mannen. Achteraf hoorde ik dat, toen ik naar 't toilet ging, de jongens een weddenschap hadden afgesloten, wie met mij die avond zou uitgaan... Ik heb er toen nochtans niet veel tegen gezegd. Hij sprak Duits. Maar ik had er het er wel voor. En ik voelde dat het wederzijds was.

's Avonds ben ik met onze pa iets gaan drinken en hij was daar. Hij pakte onder de tafel mijn hand was. Hij was nog altijd bij Eva. Maar ik stond daar eigenlijk niet bij stil. Ik vond dat niet erg. 's Anderendaags zag ik hem terug bij de bomma. En dan zijn we samen naar de boot gegaan. En vier schoon dagen beleefd!

Amper een week later, met Allerzielen, kreeg hij een serieus accident. Hij was met zijn auto tegen een lichtmast gereden en was er erg aan toe. Hij was een oog kwijt en lag een dag of twee in coma. In de kliniek heb ik voor het eerst zijn familie gezien. Zij wisten natuurlijk niet dat ik iets had met Eddy. Ik ben hem elke dag gaan bezoeken, maar na een aantal weken moest hij naar Dusseldorf voor operaties aan zijn oog en hoofd.

En zo ben ik uiteindelijk ook uit zijn hoofd en hart geraakt. Hij was terug bij zijn Eva in Duitsland.

Ik heb daar van afgezien. Mijn eerste grote liefde. Na een paar maanden ging het beter en ging ik terug uit. En toen stak er ineens een brief in de bus. Van hem. "Ik was gelukkiger in die drie weken met u dan in drie jaar met Eva." Ik wist niet wat ik er mee moest. Het vlijde me wel, maar de vlam was er toch niet direct terug. Daar was ik te hard voor gekwetst. Maar ik heb hem toch een brief terug gestuurd, met een fotoke van mij.

Niet veel later bleek dat hij terug in België was. Hij had een papierke in de bus gestoken, dat hij bij de bomma zat.

Zo zijn we terug beginnen uitgaan. Maar om eerlijk te zijn, écht verliefd was ik niet meer. Ik denk dat ik wat compassie had met hem, na dat accident.

Toen ik 18 was, trouwde ik met hem. Vooral omdat mijn vader daar zo achter zat. Onze pa wilde niet dat we nog lang samen woonden, er moest een huwelijk van komen.

Een jaar later werd ons Elke geboren. En nog eens een klein jaar later kwam Andy. Dat was een zware periode, en ik stond er zo goed als alleen voor. Hij werkte voltijds en hij was ene van de oude stempel: het huishouden was voor de vrouwen.

Ik was veel bijgekomen na mijn twee zwangerschappen. Hij begon mij veel uit te maken: "Dikke koei", "Dickes Schwein", ... Alles wat ik deed was niet goed, hij had op alles iets aan te merken. Zo speelde hij met zijn werk op de lotto. Maar eigenlijk bracht ik altijd die formulierkes binnen. Eén keer was ik dat vergeten. Ik stond te douchen, hij was de gazet aan het lezen. Toen kwam hij af: "Hebde gij de lotto binnen gebracht?" Hij heeft mij uit de douche gesleurd en

klopte mij van de badkamer tot in de achterste slaapkamer. Daar lag ik dan, met een blauw oog.

Op de duur was ik blij dat hij was gaan werken. Dan was ik baas in huis.

Toen onze Andy vijf was, werd ons Silke geboren.

Ondertussen woonden we in een huis op linkeroever, we huurden dat van de Bouwcoöperatieve. Een schoon, moderne woning met vier slaapkamers, een garage, een schone tuin waar we een visvijverke hebben aangelegd. Eddy kon veel in huis, die had echt goei handen aan zijn lijf.

Als hij iets deed in huis, dan moest dat perfect zijn. Hij tekende eerst een planneke uit en dan realiseerde hij het. Eigenlijk is het moeilijk om met zo'n mens samen te leven. Ik voelde mij de mindere. En hij liet dat voelen. In alles. Zelfs in het spelen van een gezelschapsspelke. Wij deden dat op den duur dik tegen ons goesting. Hij won altijd. En als hij al eens verloor, dan had hij dat expres gedaan, dan had hij de ander laten winnen.

Ondanks mijn huwelijksproblemen woonde ik erg graag in dat huis. Ik had daar graag blijven wonen. Maar Eddy had een huis te koop zien staan. Hij had een deel geld gekregen van zijn werk en met dat geld wou hij de notaris en zo betalen.

Dat huis stond aan Sint Anneke, aan de plage. Vergeleken met ons huurhuis, was dat maar een oud kot. Ik zag dat niet zitten, maar Eddy beloofde dat hij dat allemaal in orde zou maken. En ik wist dat hij dat kon.

In maart '97 hebben we dat huis gekocht. Ondertussen was ons jongste, Stephanie, 9 jaar. Andy en Elke stonden toen al op hun eigen benen.

Ik voelde me steeds ongelukkiger. Als er vrienden kwamen, gingen die soms vroeger naar huis. Ik vroeg dan waarom. "Niet voor u, maar ik kan niet langer aanzien hoe hij tegen u doet." Wat voelde ik me leeg, zij gingen weg en ik moest blijven. Ik wou meegaan. Ik zie me daar nog staan in mijn schoon keuken, uitziend op mijne hof. Maar ik was doodongelukkig.

Mijn geluk was mijn vriendin, Lilliane. Ze kwam alle dagen langs, we deden samen boodschappen, ze hielp me wel 'ns in het huishouden, ... Ze kende me door en door en ze wist hoe mijn relatie met Eddy was. Ik kon heel goed met haar praten, ze was echt een luisterend oor. Ze nam geen blad voor haar mond. Ook tegen Eddy zei ze waar het op stond. Ik kon dat niet. "Wat je bij Chantal doet, dat zou je bij mij nooit moeten proberen," zei ze eens tegen hem, "Uw valiezen zouden al lang aan de deur staan." Hij lachte eens. Hij besepte maar al te goed dat dat waar was!
Nog altijd is Lilliane mijn beste vriendin.

Ondertussen werd ik harder tegen Eddy. Ik profiteerde van hem. Een paar weken voor ik vertrok heb ik nog een mooie, dure, leren jas gekregen van hem. En toen ik Marc leerde kennen, heb ik nog, op kosten van den Eddy, een schoon fles parfum voor Marc gekocht.
Eigenlijk was het door Marc dat ik de knoop heb doorgehakt om bij Eddy weg te gaan. Ik ben gene mens om alleen te zijn.

Toen ik vertrok – hij was gaan werken – ben ik eerst met mijn twee dochters een paar nachten bij m'n moeder geweest. Voor ons Silke was het te moeilijk, haar school was op Linkeroever, haar vrienden, ... Haar vader heeft dan met haar getelefoneerd en haar vanalles beloofd als ze terug naar hem ging. Silke is toen terug gegaan. Ik vond dat spijtig, maar ik wou haar keuze respecteren.

Met Stephanie ben ik dan naar een crisisopvangcentrum gegaan met een taxi. Toen we door de konijnenpijp reden en op rechteroever kwamen dacht ik bij mezelf "uiteindelijk vrij". Aangekomen in het opvangcentrum moest ik heel mijn verhaal doen, waarom ik was gevlucht, wat er allemaal was gebeurd, ... Ze kenden mijn verhaal daar al. Het jaar voordien was ik al eens naar het crisisopvangcentrum gevlucht. Ik ben toen terug gegaan naar Eddy. De toestand in huis was echter niet verbeterd in dat jaar en ik heb toen de beslissing genomen om terug te gaan naar het opvangcentrum.

Toeval wil dat ik net dezelfde kamer kreeg als het jaar daarvoor. Alles was in het crisisopvangcentrum aanwezig: een speelkamer

voor de kinderen, leefruimte, wasplaats, ... en iedereen had zijn eigen kamer met badkamertje. Ze stonden er wel op dat je iedere avond terug binnen kwam, zoniet kon je niet meer terugkomen. In dit opvangcentrum vonden er vele gesprekken plaats en het is via de begeleiders daar dat ze me op weg hebben geholpen met het in orde brengen van mijn papieren. Zij verwezen me door naar het OCMW die me goed hebben geholpen met het in orde brengen van al de nodige paperassen. In het OCMW heb ik een gesprek gehad met een assistente, daar heb ik heel mijn verhaal opnieuw moeten. Waarom ik was weggegaan, hoe de situatie was, waar ik naartoe zou gaan, ... Het weeral vertellen van mijn verhaal was nodig om een uitkering te krijgen. Van het crisisopvangcentrum kreeg ik de opdracht om een appartement te zoeken binnen de drie weken, zoniet moest ik naar een vluchthuis voor vrouwen en pas dan zou ik een uitkering kunnen krijgen.

Allé het is te zeggen, als ik een appartement had, moest de aanvraag voor een uitkering nog worden goedgekeurd door de raad van het OCMW.

Toen ik naar de belastingen moest om nog vanalles in orde te brengen, liep ik met mijn dochter door de Oranjestraat en daar vonden we ons appartementje.

Ik heb direct naar de eigenaar gebeld en een paar uur later hadden we al een afspraak. Het was een mooi appartement met 2 slaapkamers. Het enige wat nog in de weg stond, was dat ik geen geld had voor de borg te betalen. Mijn vader heeft toen de borg en de huishuur betaald. En nog veel meer. Want ik had niets meegenomen, alleen onze kleren, zelfs geld had ik niet afgehaald.

Toen het OCMW in orde was en al de papieren, konden we de 9de december 1999, in ons appartementje. Veel hadden we niet: een keukentafel, een paar stoelen, voor een bed is er ook gezorgd en de rest is er achteraf bij gekomen. Je kent dat, van de die wat, van die andere nog wat, nog wat in occasie gekocht. Maar gedurende al die tijd dat we er mee bezig waren, heb ik niemand horen roepen, commanderen en ons uitmaken voor hoeren. Het was zo zalig om op mijn eigen benen te staan en te doen wat ik wil.

Het is zeker niet gemakkelijk. Als je ziet van waar ik kom: een eigen huis, met een tuintje, schoon meubelen, ... Nu moet ik het zien te redden met het leefloon. Eddy heeft nog altijd – 6 jaar nadat we uit elkaar zijn gegaan – geen cent alimentatie betaald, maar geld voor een deftige advocaat heb ik niet.

En toch, geen haar op mijn hoofd dat er aan denkt om terug te gaan van waar ik kom. Ik ben nu mijn eigen baas en dat wil ik zo houden.

Ik ben uw vader

Diane Broeckhoven

Beste Magalieke,

Gisteren heb ik u gezien, op de braderie in de Abdijstraat. Ik verschoot me een ongeluk, want als ik aan u denk, dan zie ik nog altijd het spartelende prematuurke in haar glazen kastje van zestien jaar geleden. Of aan dat sprietige kind van een jaar of vijf dat kwaad stond te bleiten omdat het niet in het springkasteel mocht. Dat was ook op een braderie nu ge het zegt, die van de Driekoningenstraat.

Ik stond achter u in de rij voor de hamburgertent gisteren. Onder uw kort wit rokje zag ik zo'n string schemeren. Daar moet ge geen tekening bij maken, dacht ik nog. Ge moogt me niet kwalijk nemen dat ik u zo heb staan bekijken. Ik ben nu eenmaal een vent en zelfs nog geen ouwe. Op dat moment had ik er trouwens nog geen flauw benul van dat ge mijn dochter waart. Ik kreeg pas een vermoeden toen ik wat hogerop keek en de moedervlek in uw nek ontdekte. Die heeft zo'n beetje dezelfde vorm als Italië, maar dan op schaal. Helemaal zeker was ik niet, want ik had een purperen laarsje in gedachten en dat van u was veel lichter en precies met roze poedersuiker bestrooid. Misschien had ge het een beetje gecamoufleerd? Aan uw gezicht te zien, dat ge ineens half omdraaide, zag ik dat ge ondertussen in het bezit moet zijn van een rijkelijk gevulde beautycase.

Toen ge 'mosterd of ketchup?' riep tegen een gerellig ventje met een afgezakte broek en haar tot over zijn ogen, wist ik ineens dat

gij ons Magalieke waart. Mijn allerlaatste greintje twijfel smolt toen een madam vanachter die jongen opdook en “voor mij ket-chup!” riep. Uw moeder. Een kilo of twintig bijgekomen sinds de laatste keer dat ik haar zag, maar onmiskenbaar uw moeder. Gina. Versta me niet verkeerd als ik zeg dat ik op slag geen honger meer had. Het was alsof ze mijn keel dichtknepen en of ik een stomp in mijn maag kreeg. Tegelijkertijd wel te verstaan. Ik besepte dat ik jullie zou kwijtspelen als ik voor die kraam bleef aanschuiven. Ik heb namelijk geen ogen in mijn rug zoals ons ma vroeger. Dus heb ik me gauw omgedraaid en ik heb me een beetje onzichtbaar gemaakt in de massa. Ik zag hoe jullie gedrieën op zo'n geïmproviseerd terrasje gingen zitten en zonder iets te zeggen de hamburgers opaten. Het vet liep van uw kin. Dat magere ventje zo ingeklemd tussen twee weelderige vrouwen... het deed me aan een schouw-garnituur denken. Hij keek voortdurend met gulzige ogen naar u. Is het uwe vrijer?

Twee keer heb ik op het punt gestaan om me bekend te maken. Maar ik wist niet hoe. Ik kon moeilijk naar u toekomen, mijn hand uitsteken en zeggen: 'Dag Magalieke, ik ben uw vader.' Met het risico dat uw moeder haar neus zou optrekken alsof ze stront rook en zou zeggen: 'Dat denkt hij tenminste!' Of iets in die trant. Dat zei ze namelijk vroeger elke keer als ik ermee dreigde de alimentatie niet meer te betalen. Dat ik onder die maandelijks last wou uitkomen, was niet om u te pesten. Laat daar geen misverstand over bestaan. Ge zijt mijn dochter en ge hebt er recht op. Maar ik ben het meer dan eens beu geweest ben om zagezegd voor uw opvoeding te betalen, terwijl mijn zuurverdiende centen in de bodem-loze schuldenput van madam Gina verdwenen. En nooit was het genoeg. Altijd was het leven duur en nooit begreep ik hoeveel een kind wel niet kost. Terwijl ik gisteren met mijn eigen ogen zag dat ge in kleren niet danig veel investeert: in stof omgerekend had ge niet veel meer dan een doorsnee handdoek aan uw lijf.

Op een gegeven moment ben ik naar huis gegaan. Niet alleen mijn honger was over, maar mijn goesting om eens onder de mensen te zijn ook. In den tram heb ik een berichtje gestuurd naar den

Danny waar ik eigenlijk mee afgesproken had op de braderie. 'Ben niet goed.' heb ik geschreven, en dat was geen haar gelogen. Ik voelde me ineens misselijk. Thuis liep mijn lijf leeg, maar het kri-oelende mierennest in mijne kop kreeg ik niet weg.

Vertelt uw moeder ooit iets over mij? En wat dan? Heeft ze ooit gezegd dat ik vroeger voor u gezorgd heb, toen ge daar in uw glazen kaske in de kliniek lag? Dat ik u alle dagen ging bezoeken en dat ik u zelfs gekangoeroed heb? Dat was toen juist uitgevonden, dat kangoeroeën. Prematuurkes werden tijdens het bezoekuur bij hun moeder op de blote borst gelegd, vel tegen vel, en dan werd er zo'n warme doek rondgeduffeld. Dat scheen goed te zijn voor de ontwikkeling van te vroeg geboren boeleges en ook voor de moederbinding. Maar omdat uw ma als een halfzesmis in een andere kliniek lag en haar bed niet uitmocht, nam ik de honneurs waar. We waren toen trouwens al uiteen.

Ik geneerde me wel een beetje toen zo'n zusterke mij voorstelde om u iedere dag een kwartiertje tegen mijn vel te leggen. Nog voor ik ja had gezegd, knoopte ze mijn hemd mee los en schoof u als een portefeuille in mijn binnenzak. Ik kreeg er tranen van in mijn ogen die eerste keer. De volgende keren trouwens ook. Zo'n plat kindje tegen mijn ribbenkast, dat hartje dat rikketikte tegen het mijne, het gekriebel van die kleine vingertjes en teentjes in mijn borsthaar: ik durf het als volwassen vent bijna niet te zeggen, maar dat is het schoonste wat ik ooit heb meegemaakt. Ik heb u verwarmd in uw eerste levensdagen, Magalieke, en onder ons gezegd en gezwezen: gij mij ook. Maar van een vaderbinding is achteraf niet veel in huis gekomen.

Kunt ge geloven dat ik me dood verschoot toen ik op een goeie dag uw glazen bakske leeg vond? Ge woog bijna drie kilo en ik dacht dat ze u op een kamertje hadden gelegd. Maar de zuster zei dat uw moeder u had meegenomen. Ik heb daar serieus van afgezien. Ik voelde nog dagen lang die warme afdruk op mijn lijf. Het scheelde geen haar of ik had een jong hondje gekocht om in mijn gilet te steken, surrogaat of niet. Gelukkig had ik de tegenwoordigheid van

geest om het niet te doen. Want zo'n beest wordt groot, moet drie keren per dag gaan wandelen en vreet de oren van uwe kop.

In het jaar daarop heb ik u nog een paar keren gezien. Uw moeder was verhuisd naar den buiten, en ze moest me wel binnenlaten want ik had bezoekrecht. Toen ge een paar maanden waart en al kon lachen, nam ik op een zaterdag ons ma eens mee. Ze was ten slotte uw bomma en ze had u amper twee keren gezien in uw leven. Het was hondenweer en we hadden drie kwartier in een aangedampte bus gezeten, ons ma met een zak vol kinderkleren van de Wibra op haar schoot. Maar toen we bij het huis van Gina aankwamen was het potdicht afgesloten. De gordijnen waren weg en zelfs de bel belde niet meer. Madam uw moeder was met de noorderzon en met u vertrokken. Het heeft lang geduurd voor ik haar teruggevonden had, heel lang, terwijl ik ondertussen toch moest dokken. Wat er daarna allemaal gebeurd is, zal ik u ooit wel eens vertellen. Als ik de kans krijg tenminste, en als ge een paar uren tijd hebt. De versie van uw ma zult ge misschien al gehoord hebben, maar ik betwijfel sterk dat het dezelfde versie is als de mijne.

Hoe dan ook, Magalieke, daarna heb ik u vijf jaar niet gezien. Tot op die dag dus dat ge op de braderie in de Driekoningenstraat voor dat springkasteel stond te bleiten omdat ge er niet in mocht. Wilt ge geloven dat ik u toen aan uw stem herkende? Dat kwaai gebleit, met zo'n bibberingske voor ge adem schepte, dat klonk nog juist hetzelfde als in de tijd dat ik u ieder dag een half uur in mijn binnenzak schoof. Ik heb Gina toen recht in haar ogen gekeken. We herkenden elkaar en we hebben geen woord gezegd. Maar ik heb haar met mijn blikken doodgebliksemd. Wie laat er nu een kind staan janken voor een springkasteel? Waar gaat ge nu anders voor naar een braderie?

En nu zijt ge dus een jaar of zestien, draagt ge een te korte rok met een string eronder en een onderhemd erboven. Ge hebt een vrijer, uw moeder is verdubbeld in omvang en uw vader is nog altijd de grote onbekende. Zoals de mijne dat ook was tot op de dag dat ik met Gina trouwde. Heeft ze dat wel eens verteld? Ons ma, uw

bomma dus, werkte in haar jonge jaren in een café aan de dokken. Toen ze negentien jaar was heeft ze mij gekregen van een illustere onbekende. Over die vader werd met geen woord gesproken toen ik klein was. Nooit! Raar vond ik dat niet, want in het internaat waar ik zat, had de helft van de kinderen of geen moeder of geen vader. Ik wist niet beter dan dat dat bij iedereen zo ging. Toen ik groter werd en wist waar Abraham de mosterd haalt, nam ik mij voor om ooit naar mijne pa op zoek te gaan. Als het pas gaf. Maar eerst ging ik trouwen, met uw moeder dus. We moesten wel, want ze was in positie van u. Op de morgen van onzen trouw was ik thuis de tafel aan het dekken. Na het stadhuis zou iedereen bij ons een pistolet komen eten in afwachting van de verdere feestelijkheden. Ik was zo zenuwachtig als iets. De trouwauto was besteld maar nog niet aangekomen en Gina zat bij de coiffeur, samen met haar moeder. Toen de bel ging dacht ik dat de chevrolet er eindelijk was. Ik keek door het raam en zag nog juist een taxi weggrijden. Er stond een tamelijk gezette vent voor ons huis met een aktentasje in zijn hand, precies een verzekeringsagent. Ik krijg nu nog hartkloppingen als ik er aan denk wat hij zei toen ik de voordeur opendeed.

Hij zei: 'Ik ben Armand. Ik ben uw vader!' Een mens zou voor minder een hartaderbreuk krijgen. Ik heb de deur voor zijn neus dichtgesmeten en ik moest me in de gang vasthouden aan de trapleuning, zo bibberde ik. Tot hij opnieuw belde. En het nog eens zei, maar dan wat trager en wat harder. En ook dat hij er niks aan kon doen dat hij me zo overviel. Mijn schoonmoeder had geregeld dat hij er vandaag bij zou zijn. Ineens viel mijne frank, want ons ma wou niet komen op mijnen trouw en ze wilde me niet vertellen waarom. Kwaad en met tranen in haar ogen had ze geroepen dat ik daar vanzelf wel achter zou komen.

Armand is gebleven die dag. 's Avonds na het eten, toen hij al tamelijk aangeschoten was, is hij met mij apart gaan zitten achterin de feestzaal en toen heeft hij zijn maletteke opengedaan. Daar zaten allemaal officiële papieren in waaruit bleek dat hij jarenlang geprobeerd heeft om bezoekrecht te krijgen en om mij te mogen

zien. Maar daar heeft ons ma dus altijd een stokje voorgestoken. Zoals uw moeder dat ook doet. L'Histoire se répète, zogezegd.

Ik wil op de mooiste dag van uw leven, als ge met dat ventje met zijn afgezakte broek trouwt misschien, niet ineens voor uw deur staan en zeggen: 'Magalieke, ik ben uw vader!' En daarom heb ik u deze brief geschreven. Dat is wat minder verschietachtig. Ik kom hem een dezer dagen bij u in de bus gooien –of dacht ge misschien dat ik niet wist waar ge woonde?– op hoop van zegen dat Gina hem niet onderschept. Maar eerst ga ik voor alle zekerheid een fotokopie maken in de gazettenwinkel. Ik hoop dat ge iets laat horen, Magalieke. Mijn adres en mijne gsm staan erbij. Ik ben bijna altijd thuis. En als ik er niet ben, dan zit ik in café Het hijgend Hert, recht aan de overkant. Ik heb er een vaste tafel, van waar ik mijn voordeur in de gaten kan houden. Dus zal ik u eerder gezien hebben dan gij mij.

Veel groeten van
uw vader

Mijn trouwfeest

Dirk

Ik ben nu man van 42 jaar en ik wil trouwen met een vrouw van 46. Ik heb ooit gezegd dat ik nooit zou trouwen, maar toch doe ik het. Omdat de stiefdochters het me gevraagd hebben.

We hebben een groot trouwfeest gepland. Met veel volk. En een klein budget. Maar we hebben er hard voor gezweet. Toen we de beslissing namen dat we gingen trouwen was de zwaarste discussie: Wie nodigen we uit? Mijn ouders? Dat lijkt vanzelfsprekend.

Maar...

Laten we beginnen met mijn vader. Ik ken hem nog maar tien jaar te goei. We hebben dus veel gemist. Mijn ouders zijn gescheiden toen ik twee was. Hij is toen uit de ouderlijke macht ontzet. Ik kende hem alleen via de verhalen van de instelling waar ik verbleef. Ik was toen negen, tien jaar. Mijn vader had iets uitgestoken wat het daglicht ni mocht zien. Maar wat????? Ik weet het niet.

Mijn moeder? Ze is met mij en mijn broer weg gegaan bij mijn vader. Ik ben gedumpt in een crèche. Ik was nog geen drie. Mijn broer bleef bij ons moeder. Waarom doet een moeder zoiets? Ze zeiden me dat ik een lastige kleuter was. De kleuterjuf kon me ni aan. Ik was een 'probleemkind'. Toen ik vier, vijf was, zat ik al in een instelling. Ik ging er lopen, geregeld. Ik ging dan in camions slapen. Dat had ik gezien in de film. Ik deed de riemkes van de zeilen open en ik kroop er in. Het was er ijzig koud. Maar ik had gene bang. De politie vond mij elke keer opnieuw. Ze brachten me dan terug naar de instelling.

Hoe ouder ik werd, hoe lastiger. Ik wou eigenlijk gewoon bij mijn mama zijn. Waarom kon dat niet. Een schoolmeester zei me: "Het is het beste om op te groeien in een instelling en niet bij uw moeder." Aan de ene kant aanvaardde ik het, aan de andere kant ging ik er niet mee akkoord.

Ik was een jaar of zeven.

Het jeugdcomité kwam er tussen. Ze kwamen zich moeien omdat ik altijd maar wegliep.

Een jaar later zeiden ze in de instelling dat mijn vader (mijn echte vader) op bezoek kwam. Hij wou met mij praten. Ze hadden hem gecontacteerd omdat ze de kinderbijslag in orde wilde maken. Ik wist nog niet wat een vader was. Ik had dus geen verwachtingen.

Hij kwam met zijn brommerke. Het eerste contact verliep heel goed. Ze hebben me wel moeten zeggen dat dat mijn pa was, anders had ik hem niet herkend. We hebben meer dan een halve dag samen gezeten op den bureau van de sociaal assistente. Hij kreeg een taske koffie. We hebben heel wat af geschreeuwd. Ik herinner me wel dat ik gevraagd heb aan mijn vader, waarom mijn moeder me gedumpt heeft. En waarom hij niks kon doen. Mijn vader kon daar niet op antwoorden. Nadat ik mijn vader ontmoet had, ben ik weer beginnen weglopen.

Nu wou ik bij mijn vader zijn. Maar hij woonde 80 km verder... Het spelleke begon weer: opgepakt, terug gebracht, terug gaan lopen, opgepakt, terug gebracht, ... Toen mocht ik niet blijven in de instelling. Dat had het comité beslist. Het dossier werd overgemaakt naar de jeugdrechter. Ik moest naar Lommel, naar een andere instelling. Ik was tien of elf jaar. Daar werd er gezegd dat ik niet meer onder het comité viel, maar onder de jeugdrechtbank.

Ze hebben mij daar letterlijk gedumpt. Die van de instelling hebben mij in Lommel afgezet, zij gingen nog een klapke doen met de sociaal assistenten en toen vertrokken ze. En ik stond daar. Voor een oud klooster, een enorme blok. Het zag er niet fris uit. Het zag er verlaten uit.

Eens binnen zag ik wat kinderen rondlopen. Ze zagen er ongelukkig uit. Waarschijnlijk zoals ik.

Alles was er afgeleefd: vuil muren, vies papier, kapotte zetels, verschraalde gordijnen, ... De opvoeder bracht me naar boven, naar een lange gang met allemaal gekleurde deuren. Mijn kamer was kamer 7, aan de rechtse kant. Niet groter dan een zakdoek, maar ik sliep wel alleen.

In de leefgroep zaten we met 52 kinderen, van 12 tot 21 jaar. Eén opvoeder stond in voor vier à vijf kinderen. Die van mij ging bijna op pensioen. Ik luisterde ni veel naar hem.

Tijdens mijn verblijf in Lommel werd ik opgeroepen door de jeugdrechtbank. Het bleek dat mijn moeder nu ook uit de ouderlijke macht werd ontzet. Ze is mij nooit komen opzoeken. Was dat de reden?

Maar ik moest een voogd hebben. Fernand deed zijn burgerdienst in de instelling waar ik verbleef. Hij had met mij al een paar keer gebabbeld en wou mij helpen. Rechter Janssens heeft toen aan Fernand gevraagd om mijn voogd te worden. Fernand heeft daar niet over moeten nadenken.

Kijk, Fernand is wel uitgenodigd op mijn trouwfeest.

Op dat moment, vond ik het toch maar raar, dat die mijn voogd wou worden. Ineens ontfermde iemand zich over mij.

En plots had ik een grote familie: Fernand had nog een stel goei ouders, twee broers en een zus. Ze kwamen niks tekort. Ze hadden een superette in Houthalen. Hun deur stond altijd open.

Ik mocht er af en toe op weekend. Ze beschouwden me daar bijna als hun zoon. Ik mocht meehelpen in de winkel: klanten bedienen, zakjes vullen, ... Ik kreeg ook veel mee naar de leefgroep. Als ik zondagavond daar moest vertrekken, dan voelde het aan alsof ik naar een leeg gat moest.

Terug naar het home.

Toen Fernand trouwde ben ik nog op zijn feest geweest.

Maar in feite had ik nog altijd geen echte thuis. En dat zocht ik. Om toch op weekend te kunnen gaan bij Fernand, heb ik heel veel uitgestoken. Want, raar maar waar, als straf mocht ik op weekend. Bijvoorbeeld: iemand zei tegen mij: “ge krijgt 1000 frank als ge die vlag pikt.” En wat deed ik dan? Ik pikte die vlag. Er was iemand anders die diezelfde dag hetzelfde deed, en die werd zwaar gestraft. Ik om één of andere reden niet. Kwam dat door mijn voogd? Hield hij een handje boven mijn hoofd?

Toen gasten merkten dat ik precies meer kon uitsteken, vroegen ze natuurlijk meer aan mij om kattenkwaad uit te halen. En ik vond dat wel plezant. En ik mocht op weekend. Bij nader inzien vind ik dit niet normaal. Waarom werd een ander wel gestraft? En ik niet? Wist mijn voogd misschien iets meer over mijn moeder en vader?

Het ergste wat ik uitgestoken heb: we gingen met het busje naar de bakker om een lading vlaaien te gaan halen. De opvoeder ging naar binnen bij de bakker en wij bleven in het busje. Dan vroegen de gasten aan mij om met de lichten te spelen en het busje te starten. Voor ons stond er een auto waar iemand in zat. Toen ik met de lichten aan het spelen was, verblindde ik de bestuurder van die auto. Die stapte uit. Hij vroeg aan ons om er mee te stoppen. Dat moesten ze juist tegen mij zeggen. Ik deed natuurlijk verder. Die gast werd echt pissig. Hij zei: “Het is de laatste keer of ge gaat nog wat meemaken.” Dus ... ik deed verder. Die gast deed zijn koffer open, pakte er iets uit en begon op dat busje te slagen. Toen stapte ik uit dat busje en begon ambras te maken. Gevolg: busje kapot. Maar die kerel is doorgereden. Toen de opvoeder kwam, staken ze alles op mij. Ik was niet ongerust, ik mocht terug op weekend.

Mijn ouders heb ik heel die periode in Lommel niet gezien.

Eigenlijk heb ik mijn pa pas echt leren kennen zo'n tien jaar terug. Eerst zagen we hem op TV, op 'Ommekaar'. Ze interviewden hem over de lokale koers, want hij was daar seingever. Het was mijn vriendin die vond dat ik mijn pa moest opzoeken. Ook haar kinderen zeurden me de oren van mijne kop.

Ik had vroeger gezegd tegen onze pa, “Ik kom pas terug, als ik mijn eigen gezin heb.” Nu had ik er één. Ik kon dus eigenlijk wel gaan, niks hield me tegen.

We namen de trein naar Sint Niklaas en gingen regelrecht naar het café waar hij vroeger altijd zat, ‘Café Statie’. Ik had hem daar in het verleden al gezien, maar ik verstopte me voor hem. Nu was hij er niet. Maar ze zeiden ons wel waar hij woonde. Ik dierf nochtans niet gaan. Ik ben blijven wachten in het café en die van mij is gaan bellen. “Ik ben de verloofde van Dirk”, zei ze “Uwe zoon wacht u op in Café Statie.” Hij is onmiddellijk gekomen.

Het eerste wat hij zei was, “Ge hebt uw woord toch gehouden.” Het gesprek tussen ons duurde uren. Mijn vrouw en de kinderen zijn erbij gebleven. We hadden het niet over het verleden of over de instellingen, maar over ons gezin en hoe het met ons ging. ’s Avonds hebben we de trein niet terug genomen, maar zijn we daar blijven slapen.

Vanaf toen was er regelmatig contact. We hebben het nog wel gehad over mijn verleden en over de moeilijkere onderwerpen, maar dan zonder mijn gezin erbij. Tot op de dag van vandaag weet ik nog altijd niet wat mijn vader heeft uitgespookt waardoor hij uit zijn ouderlijke macht is ontzet geweest. Toch heb ik het gevoel dat ik hem kan vertrouwen, dat hij mij steunt. Ik denk dat hij iets goed te maken heeft.

Hij zal naast mijn schoonvader zitten op het trouwfeest, aan de eretafel.

Van mijn moeder heb ik niks meer gehoord. Ik moet er ook niks meer van horen, ’t is te laat. Zelfs ni als ik ze op TV moest zien...

Een vest van zeshonderd euro

Erik Vlaminck

Of ik thuis aan tafel ook met mijn jas aan zit te eten. Dat wilde hij weten, de idioot.

'Thuis zijn er geen dieven,' heb ik hem gezegd.

En dan is hij helemaal uit de bol beginnen gaan. Een rode kop en trillende handen.

Dat is tot een eind voorbij zijn twintig jaar naar school geweest, maar dat bibbert als een versleten grasmachine als het zich begint op te winden.

En dat er in de gang kapstokken zijn om jassen aan op te hangen.

Dat zei hij ook.

Enfin, dat riep hij.

'Ik ga die vest absoluut niet laten stelen. Ik denk er nog niet aan.' Ik heb het hem nog eens, en heel kalm, gezegd.

'Ik wil niet dat er tijdens mijn lessen iemand een jas draagt of een pet op heeft; een heel klein beetje beschaving moet mogelijk zijn.' Zijn stem begon te piepen.

Kilo Kolos, hij heet zo omdat zijn vader een Griek van Kreta is en omdat hij een kop heeft als een Giant Burger, zette natuurlijk direct zijn Red Bullklak op zijn pinnekeshaar. En ik zag de Lonsdale van Spike Nike ook al boven water komen.

Maar Het Engels Kieken deed alsof hij die Red Bullklak en die Lonsdale niet zag en hij bleef alleen mij, en mij alleen, straal in het gezicht kijken.

'Die jas uit. Nu direct. En ga hem in de gang aan een kapstok hangen.' Zijn stem piepte en het stukje tussen zijn bovenlip en zijn neus begon te blinken. Logisch dat ze hem ooit Het Engels Kieken

zijn gaan noemen. Hij heeft nog chance dat ze hem geen ergere bijnaam hebben gegeven.

‘Ik zou wel zot zijn om die vest in de gang aan een kapstok te gaan hangen, die vest heeft meer dan zeshonderd euro gekost.’

Het Engels Kieken stond vijf seconden met zijn mond vol tanden en dan zei hij, ongelofelijk venijnig: ‘Een vest van meer dan zeshonderd euro, meneer Verstraeten, maar ondertussen is uw schoolgeld nog altijd niet betaald...’

Ineens kon ik er niet meer tegen. Omdat het een niets met het ander te maken heeft. En vooral omdat ik het vals en laf vind dat hij mij kleineert in die klas terwijl al die anderen erbij zitten. Wat heb ik er trouwens mee te maken dat mijn schoolgeld niet betaald is? Ik heb er ten andere absoluut niet om gevraagd om naar school te gaan. En ik heb er ook niet om gevraagd om een moeder te hebben die nooit geld heeft. En zo zou ik nog een paar kleinigheden kunnen opnoemen.

‘Als ik die vest hier binnen absoluut niet aan mag houden, dan zal ik er mee gaan buiten staan.’ En ik stond recht.

‘Ge blijft zitten!’ Eerst zegt hij dat ik die vest aan de kapstok moet gaan hangen en dan zegt hij dat ik moet blijven zitten. Ook een rare kronkel.

‘Ontploft,’ heb ik gezegd en ik ben buitengestapt.

Juist toen ik de deur opentrok begon de Nokia van Kilo Kolos lawaai te maken. Zijn nieuwste tune. Iets kei-onnozel van Tina Turner. Kilo Kolos is absoluut zo zot als een achterdeur.

‘Verstraeten, kom terug en ga zitten! Kinapoulos, zet die pet af en doe die gsm uit! Achmed, stop dat colablikje terug in uw boekentas!’ Het Engels Kieken stond te krijsen als een volwassen big.

Ik trok de deur achter mij dicht en ik hoorde hoe de hele bende begon te juichen alsof ze op een voetbaltribune zat. Het Engels Kieken kon het vergeten om les te geven.

Ik heb lang in de stad rondgelopen. In de buurt van het Sint-Jansplein. Omdat ik weet dat mijn pa daar ergens woont. Mijn echte pa. Niet die onnozele paljas van een Kevin waar mijn ma nu mee samen is en die haar verplicht heeft om zijn naam in het midden van haar tiet te laten tatoeëren. Juist onder haar tepel. Met

een roos boven haar tepel. Ik zou het zagezegd niet mogen weten maar ik weet het toch.

En tegelijk mag ik van dat postuur absoluut geen piercing laten steken omdat ik nog maar een snotaap zou zijn. Ik moet maar eens terugkomen als ik zestien jaar ben. Dat heeft hij gezegd, de paljas. Zestien jaar..., dat is nog dik twee jaar wachten.

Er was absoluut niks te beleven in de stad. En ik stond op het punt om toch maar naar huis te gaan toen ik mijn pa zag zitten in een redelijk loze kroeg recht tegenover die belachelijke nieuwe bibliotheek die ze daar aan het Koningspleintje hebben neergepoot. Een visbak vol freaks.

Hij zat daar alleen aan een tafeltje in die kroeg, mijn pa. En dus ben ik maar naar binnen gegaan.

'Ha, kameraad zestig,' zei hij. Mijn pa zegt altijd 'kameraad zestig' tegen mij. Ik weet ook niet waarom.

'Is 't geen school vandaag?' Zagezegde volwassenen denken altijd aan hetzelfde.

'Ik ben buiten gevlogen.' Ik weet absoluut niet waarom ik dat zo zegde.

'Buiten gevlogen!? Wat hebt ge nu weer uitgestoken?'

'Niks. Absoluut niks. Ik ben buiten gevlogen omdat mijn schoolgeld niet betaald is.'

'Godverdomme, en heeft uw ma u daarom naar hier gestuurd. Om hier onder mijn ogen een beetje de sukkelaar te komen uithangen.'

'Mijn ma heeft mij helemaal niet gestuurd. Ze zou absoluut kwaad zijn als ze wist dat ik met u sprak.'

'Dan is het goed,' zei hij, 'Zet u neer, kameraad, en drink iets.'

Ik heb eigenlijk altijd goed met mijn echte pa door één deurgat gekund.

'Cola?' vroeg hij.

Ik knikte.

'Cola,' zei hij tegen de neger die achter de toog stond.

En op dat moment kwam er een vrouw het café binnen. Een blonde stoot van hier tot ginderachter. Ze had een caddy bij waar kolossaal veel Aldi-zakjes aan hingen en waar een kleine in zat.

'Dat is nu uw broer,' zei mijn pa en hij wees naar die kleine in die

caddy. Een bleitsmoel en een tutter in zijn kop. 'Onze Marco.'
De blonde vamp stond mij van boven tot van onder te begapen.
'Is dat nu dat ongelukske waar al ons geld naartoe gaat?' zei ze.
'Sjoeke, ge gaat niet beginnen. Onze Davy is hier niet gekomen om
ambras te maken,' zei mijn pa.
'Het zou er nog moeten bijkomen,' zei zij. En ze ging zitten en ik
kon zien dat ze een roze slip aan had. En haar beha was zwart.
Klinkt het niet, dan botst het.
Ze vroeg een Ice Tea en ze stak een sigaret in haar kop.
En ze begon direct te zagen tegen onze pa. Dat ze maar de helft van
haar lijstje had kunnen kopen want dat alles veel te duur was.
'En ge had vijftig euro,' zei mijn pa.
'Alleen al die zalf voor onze Marco zijn eczema kost tweeëntwintig
euro.' En dus had ze geen shampoo kunnen kopen en alleen maar
jonge kaas. Er had zelfs geen snoepje voor 'onze Marco' afgekund.
Onze pa is van de klaver naar de biezen gelopen, dacht ik, toen ik
die trezebees zo bezig hoorde.
'Ik heb geen ezel die geld kan schijten,' zei onze pa. En dat het ook
niet op zijn rug groeit, het geld.
'Het zou veel schelen als gij niet elke maand een fortuin moest
geven aan de moeder van onze Davy-die-hier-niet-gekomen-is-om-
ambras-te-maken.' Dat zei zij. En ze trok aan haar sigaret.
'Ge weet goed genoeg dat ik haar al drie maanden niet heb kun-
nen betalen,' zei onze pa.
Ik wist ineens waarom het bij ons ma de laatste tijd weer zo dik-
wijls beeld zonder klank was.
'Ze woont samen met die Kevin die vroeger nog in de Zillion heeft
gewerkt. Ik heb ze zelf samen gezien. Ik zie geen reden waarom gij
haar nog zoudt moeten betalen.' Ze duwde haar sigaret waar ze
nog maar twee keer aan getrokken had, uit. En ze keek naar mij
alsof ik een pissijn was.
'Het zal daarom zijn dat onze Davy zijn schoolgeld niet betaald
geraakt. Hij is verdomme buitengevlogen.' Ik voelde heel mijn kop
rood worden terwijl onze pa dat zei.
'Zijn schoolgeld niet betaald..., zijn schoolgeld niet betaald...,
maar hij zit hier wel met een frakske aan dat volgens mij meer kost
dat heel dat bestaansminimumleefloon van u. Ik heb ook ogen in

mijn kop.' Dat wijf is nog gortiger dan het Engels Kieken en de Kevin van ons ma samen. Ik kon absoluut niet anders dan rechtstaan en vertrekken want ik voelde dat ik zou gaan bleiten als een klein kind.

Ik heb mijn cola laten staan en ik ben met mijn lippen op elkaar de kroeg buitengestapt. En ik heb de tirret van mijn vest tot tegen mijn kin dichtgetrokken.

Ik hoorde onze pa nog zeggen: 'Allez, jongen, kameraad zestig...'
Het is erg als ge compassie met uw eigen echte pa hebt.

Ik ben op de tram gestapt en ik ben direct naar die rijkemensenschool op de Leien gereden. Ik ben er zonder op- of omkijken binnengestapt en ik ben naar de gang op de eerste verdieping gegaan. Ik heb die belachelijke vest terug aan dezelfde kapstok gehangen waar ik ze vorige week genomen had. Dat een arme mens nooit rijk kan worden, zelfs niet als hij tien miljoen heeft, dat dacht ik. Maar ik vond het direct zelf een belachelijke gedachte.

Hoe kijk jij naar mij en hoe zie ik jou

Martine

Hoe kijk jij naar mij en hoe zie ik jou? Hoe zie ik mezelf als jij naar mij kijkt? Waar is de spiegel die me kan zeggen wie ik werkelijk ben? Durf ik te kijken als ik niet meer weet wat ik verwachten moet? Draai ik me om en loop ik weg met dat beeld waar ik zo bang van ben omdat ik me, oh zo, waardeloos voel.

Moet ik me voor jou bewijzen, moet ik me verantwoorden, moet ik verklaren? Wat moet ik eigenlijk? Wie en wat moet ik zijn?

Ik heb een afspraak met jou, de advocate die het wel zal weten. Naar mijn gevoel bezit jij alles wat ik verloren ben. Je bent zoveel waard met je diploma, je geld, je elegantie en je toekomst, die je verder kan uitbouwen. Ga je me beoordelen? Ga je me veroordelen? Zie je me als gelijke, als slachtoffer of als de zoveelste sukkel die bij haar op afspraak komt? Ga je me bewonderen om zoveel moed of weet je het gewoon allemaal beter?

Ik weet het niet. Ik weet enkel dat ik naar je toe moet. Ik weet enkel hoe ik me voel!!!

Ik was niet vies, niet vuil. Ik had me gedoucht. Ik zag er niet anders uit dan anders. Ik oogde naar het gangbare normale. Mijn haren waren gewassen, gekamd en hingen zoals altijd in een vrijevochten model. De kleren die ik droeg waren eenvoudig, maar in mijn ogen mooi en met hun natuurlijkheid bij mezelf passend. Ik had een keuze gemaakt uit de juwelen die ik bezat. Juwelen die ik me had aangeschaft in een prijsklasse van om en bij de 2 euro.

Ik hoef niet te vertellen welke winkels dit voordelig aanbod ter

beschikking stellen. Het lijstje oorbellen dat ligt te pronken op mijn tafeltje is er een sprekend voorbeeld van. Ik weet nog steeds niet of de geldelijke waarde op het zicht te prikken is.

Vooraleer ik de deur achter me sloot om zoals altijd stipt op tijd op een afspraak te verschijnen, heb ik me afgevraagd: "Hoeveel ben ik waard?" Wat is het bedrag van het prijskaartje dat ik aan mijn aangeklede uiterlijk kan nieten? Wordt dit bepaald op basis van datgene wat mijn lichaam heeft aangetrokken of wordt dit bepaald door het aantal woorden dat ik kan spreken, schrijven, lezen?!

Ik voelde me arm ondanks al mijn kennis, ervaring en een uiterlijk dat zich het geluk kan aanmeten geen misvormingen of afstotelijkheden te vertonen. Ik was die oorbel aan dat haakje in de 'bijna gratis en voor niks winkels', die in betekenis arm zijn en in aanbidding worden weggegeven...

Ik ademde diep in en zocht naar de reden van mijn bestaan waaruit ik de kracht moest putten om door te gaan. Ik wilde niet oordelen of veroordelen, maar haar mijn vertrouwen schenken en dit op zijn minst tot het tegendeel was bewezen.

De administratieve doolhof van het verleden had zijn tol geëist. Zoveel beelden passeerden de revue en plots wist ik: "Niemand zou erin slagen om ons af te schrijven of als onbestaande te laten doorgaan." Ik moest het proberen en blijven hopen dat rechtvaardigheid een mogelijke optie kan zijn. En misschien, heel misschien zou zij de mens in mij zien en niet die arme die geen betekenis meer heeft.

Ik rechte mijn rug en vertrok terwijl ik wist dat ik verder zou vechten voor wat mijn grootste bekommernis was... Ik wist dat ik zou strijden om mijn kinderen te kunnen geven wat ze nodig hebben in deze maatschappij om met gelijkwaardige kansen te kunnen functioneren, waardoor zij een toekomst kunnen uitbouwen.

Alleenstaand

Martine

Ne mens kan verschillende dimensies aannemen tijdens zijn leven en soms is het moeilijk om te begrijpen wie of wat je werkelijk bent. Misschien geldt dit voor alle levende wezens, maar zijn we ons hiervan minder bewust.

Laatst zag ik de kater van de burens in een ijsig tempo over de tuinmuur wandelen. Zijn lange zwarte staart bewoog in een statige krul met hem mee. Ze vormden één geheel. Hij en de staart die stralend stond te pronken zodat niemand kon nalaten in bewondering een blik te werpen en zich afvroeg waar hij naar toe ging en wat zijn plannen waren. François, de buurman, sprak hem aan met 'Toef' en soms met een verkleinwoord en zachte, dwingende stem als 'Toefke'. Meestal ging dit als volgt: "Toef, Toefke, kom... ik heb melkske voor jou. Kom Toefke kom!!!" Zo wist ik dat de kater een naam had en iemand waar hij naar toe kon die waarschijnlijk met hem samen leefde. François met Toef of Toefke met François.

Dat was me die avond allemaal niet zo duidelijk vermits ik me verward voelde en niet meer wist wie ik zelf was en of ik wel was wie men zei dat ik was. Namelijk een alleenstaande vrouw met drie kinderen en daarbij moeder vermits ik kinderen had. Daarbovenop, en dit omdat ik alleenstaand was, waren die drie kinderen te mijnen laste.

François, de buurman had dat probleem niet. Hij was gewoon alleen en misschien daardoor alleenstaand. Daar bleef het bij. Of was dit ook weer niet helemaal juist? Het was toch namelijk zo dat hij samenwoonde met Toef de kater. En wie was Toef, die kater dan wel?

Was hij alleenstaand? Had hij kindjes die dan misschien te zijnen laste waren? Of zouden die dan ten laste zijn van mijn buurman? Een ingewikkelde zaak voor François, die omdat hij naast me woont, mijn buurman is. Dat is op zijn minst duidelijk. De rest was voor mij uiteraard niet zo belangrijk. Hij moest het zelf maar uitzoeken. Hij en Toef of Toef en die buurman van me die al een aantal jaren naast me woont.

Ik ben alvast moeder en dit niet éénmaal maar zowaar driemaal. Driemaal één maakt dus dat ik er drie heb en dus moeder ben van drie kinderen. Zo simpel is dat... Stel dat er nog een vierde maal was geweest, dus één maal vier, dan was ik een moeder van vier kinderen. Maar dat is dus niet.

Ik ben moeder van drie kinderen en alleenstaand. Al lange tijd 'sta' ik alleen met mijn kinderen. Drie dus. Ik 'sta' en dit 'alleen', ik ben alleen en ik sta. Alleenstaand. Het is te hopen dat ik nooit val, want dan sta ik niet meer. Dan 'lig' ik misschien wel. Alleenliggend. Dat zie ik niet zitten. Dan nog liever alleenstaand. Zover begrijp ik het al. Ik ben op de goede weg. Het voelt vreemd aan dat ik 'alleen' ben. Alleen met drie kinderen die dan nog eens te mijnen laste zijn... Ik weet het niet meer. Waarom ben ik alleen? Alleen en staand dus... In mijn ogen ben ik niet alleen. Ah nee, we zijn hier met vieren. En dat is toch zeker niet alleen?! Samen staan we niet alleen. Als ik alleen was, zou ik alleen staan. Hoewel, ik denk dat ik dan zou gaan liggen. Ik wil niet gaan liggen, want mijn kinderen moeten blijven staan.

Mijn kinderen zijn te mijnen laste. Ik en mijn kinderen wonen onder hetzelfde dak. Dat is juist. 'Mijn' plus 'en': mijnen... Ik zou niet weten van wie ze anders zijn. Van mijn buurman misschien? Neen, hij heeft er niets mee te maken. Hij was er zelfs niet bij. Is het daarom dat ze te mijnen laste zijn? Te laste... 'last' plus 'e'. Ze zijn me tot last en dit in het meervoud. Omdat ik moeder ben van 'drie maal één' en dus drie kinderen?

Ik ben niet akkoord. Ze zijn me niet tot last.

Het is niet altijd even makkelijk om alleen te zijn en staand en

moeder van drie kinderen die te mijnen laste zijn... Maar daar blijft het ook bij.

Het formulier dat opgestuurd moet worden voor 20 mei 2005 ligt voor me op tafel.

Ik neem één van de bikken uit het potje op de bureau naast mijn computer en vul in:

Vrouw, alleenstaand, drie kinderen te mijnen laste.

Ik vouw alles op en steek het in de bijbehorende briefomslag, zoek een postzegel die ik erop kleef en leg alles naast me neer.

Ik ben wie ik ben. Nu!!! En misschien wel voor altijd. Wie weet...

Een leven zonder jeugd

Nicole

Een meisje van acht jaar oud, bezig met het eten maken voor haar drie jongere broers. Liever zou ze nu willen spelen net als haar broers, maar als zij niet zorgt dat er eten klaar staat, dan hebben zij geen eten. Haar vader heeft al gedaan met werken, maar is niet thuis. Hij is bij hun moeder op haar werk aan het spelen op een gokkast. De moeder staat achter de toog van het café de klanten te bedienen. Ze maakt zich ongerust hoe het thuis gaat met haar kinderen. Liever wil de moeder thuis zijn, maar ze moet wel zorgen dat er geld binnenkomt waarmee ze dan rekeningen kan betalen en eten van kan kopen.

Ondertussen is het al negen uur 's avonds en de drie broertjes slapen nadat het meisje hen allemaal heeft gewassen. Ze is de laatste dingen nog aan het opruimen van speelgoed. De afwas is al gedaan en ze gaat het eten nog even naar haar moeder brengen op haar werk.

Als zij daar binnenkomt, krijgt ze van haar vader op der kop: 'Wat komt gij hier doen, ge moest al lang in uwe nest liggen.'

Als het geschrokken kind zegt dat ze alleen haar mama eten wou komen brengen, mort de vader en doet verder met zijn spel aan de geldkast.

Haar moeder glimlacht droevig. "Merci prutske, ga nu maar rap terug naar huis anders zijn de jongens te lang alleen."

Zeven uur de volgende ochtend staat het meisje op om al boterhammen te maken voor de broers, ze roept hen op om zich klaar te maken voor school. Elke ochtend staat zij op zodat haar mama kan blijven slapen na haar late thuiskomst. Iedere morgen als het

school is, maakt zij hun middageten klaar. Na het ontbijt gaan ze naar school, gelukkig is de school maar vijf minuten van hun huis af, elke morgen gaan de vier kinderen alleen. Dit gaat zo nog enkele jaren door.

Het meisje is ondertussen dertien, nog steeds doet ze haar werk thuis. Nu werkt zij met een leercontract bij een bakker. Zij kan niet verder studeren omdat het geld er niet voor is en op deze manier leert ze alles van kleinhandel en kan ze een kleine bijdrage leveren thuis. Haar moeder werkt nog steeds in het café, maar nu enkel overdag en niet meer tot 's nachts. En haar vader speelt nog steeds op van die gokkasten. Alleen zijn haar ouders niet meer samen. Nu moet haar moeder werken om schulden van de vader mee af te betalen. Het meisje helpt haar moeder met het beetje geld dat ze elke maand krijgt met het werken op leercontract.

Ondertussen brengt het meisje elke middag tijdens haar pauze de tijd door bij haar moeder in het café. Daar kent ze veel klanten omdat ze er al een paar jaar regelmatig komt. Zo kent ze ook Rikske, een man die altijd te vinden is voor een grap. Hij is een vriendelijke man en komt altijd met zijn hond. Het meisje mag de man graag omdat hij haar altijd doet lachen en omdat ze ook steeds zijn hond mag laten wandelen. Als ze wil mag ze de hond hebben, maar dat gaat niet omdat ze geen huisdieren mogen hebben thuis. Na een paar maanden merkt het meisje dat haar moeder meer lacht en er beter gaat uitzien, zou dat door Rikske komen? Als blijkt dat die man gevoelens heeft voor haar moeder en dat ook omgedraaid zo is, beginnen ze samen een relatie. Er gaat een heel nieuwe wereld open voor haar moeder en voor de kinderen.

De man is zorgzaam en een harde werker. Dan leert het meisje ook wat het woord vaderliefde betekent. Haar moeder moet niet meer gaan werken, want Rikske heeft een goed loon. Toch heeft het meisje het moeilijk want plots moet zij niet meer koken en kuisen en zorgen voor de was. Nu doet haar moeder dit alles want zij heeft daar nu de tijd voor. Het meisje is nu wel vijftien en heeft nooit anders geweten dan thuis alles te doen en dat is nu allemaal gedaan.

Haar moeder probeert haar uit te leggen waarom ze nu niets meer moet doen.

“Prutske vroeger was ik er bijna nooit voor jullie en rekende ik veel op jou, maar nu kan je profiteren van je jeugd die je nu nog hebt.” Haar stiefvader heeft wel een minpuntje, hij drinkt soms veel maar is nooit kwaadaardig. Toch doet dat pijn voor het meisje en haar moeder, omdat ze dat al te veel gezien hebben vroeger. Als het meisje haar stiefvader vertelt dat ze verdriet heeft omdat hij drinkt, doet hij haar een belofte: “Kindje ik zal nooit meer dronken thuiskomen.” En die belofte heeft hij altijd gehouden. Hij vertelt ook aan al de kinderen dat hij er alles zal aan doen zodat ze de kans krijgen om studies te doen die zij willen. Het meisje heeft niet kunnen genieten van haar jeugd, ze was te vlug in een volwassen wereld gezet.

Het meisje is twintig en heeft iemand leren kennen met wie ze graag verder wil gaan. Haar moeder heeft haar al goed ingelicht betreft voorbehoedsmiddelen, en die neemt ze altijd correct. Na enkele maanden wordt ze niet meer ongesteld en komt ze tot ontdekking dat ze al vijf maanden zwanger is. Haar eerste reactie is “Geen probleem we zijn met ons tweetjes om dit kleintje groot te brengen.” Groot is haar verbazing als die jongen zegt: “Dat kind is niet van mij, onmogelijk.” Haar vreugde wordt verdriet en angst, want hoe zouden haar moeder en stiefvader reageren. Al bij al valt dat nog mee, haar moeder vindt wel dat ze beter had moeten weten maar haar stiefvader is praktischer. Hoe moet het nu verder met werken nadien? Gelukkig zijn zij bereid om haar kindje op te vangen als ze gaat werken.

Het meisje is een vrouw geworden van begin dertig en heeft met vallen en opstaan geleerd dat het leven niet simpel is. Maar ze kan nu wel zeggen, wat ze bereikt heeft, deed ze helemaal alleen. Ze heeft sinds twee jaar weer iemand in haar leven, hij is lief en fantastisch met haar zoontje. Na een controle bij haar dokter krijgt ze haar vermoeden bevestigd, zwanger. Weer slaat het noodlot toe. Voor de tweede maal krijgt ze te horen dat ze alleen verder moet gaan. Ze heeft nu twee kinderen voor wie ze moet zorgen.

Ondertussen is haar moeder al een paar jaar ervoor overleden aan kanker na drie lange maanden in het ziekenhuis gelegen te hebben. Het verdriet dat zij voelt, kan ze niet verwerken omdat ze sterk moet zijn voor haar kind en voor haar stiefvader.

Na de dood van haar moeder blijft ze bij haar stiefvader wonen. Hij is ziek, heeft astma. Rikske kan met zijn verdriet geen weg en zoekt steun bij zijn stiefdochter.

Zij werkt vier uur per dag en haar kinderen komen niets tekort en kunnen genieten van kind zijn. Ze is altijd thuis wanneer haar kinderen van school komen.

Dan leert ze een man kennen die een relatie van tien jaar heeft gehad. Hij heeft twee kindjes van ongeveer de leeftijd van haar jongste zoontje, drie jaar.

Hij is vanaf de eerste dag open en eerlijk wat zijn verleden betreft. Ook is hij eerlijk om te zeggen: "Ik bezit niets en heb enorm veel schulden. Om een nieuwe relatie te beginnen heb ik veel schrik maar wil met jou die stap nemen."

Zij schrikt maar begrijpt wel dat hij het eerlijk meent met haar en na lang gepraat te hebben met elkaar nemen ze de beslissing om samen verder te gaan.

De angst die zij heeft als ze voor een derde keer zwanger is, is gelukkig ongegrond, want haar nieuwe vriend is dolblij.

Nu is de vrouw veertig jaar en heeft ze vier kinderen en twee stiefkinderen. Nu zegt ze : "Ik weet hoe hard en gemeen het leven kan zijn, maar ook dat er altijd ergens een moment komt in ieders leven dat het beter wordt."

Wel heeft haar kindertijd zijn sporen achtergelaten. Zij heeft het moeilijk om voor zichzelf op te komen en probeert altijd om ruzies te vermijden.

Zij heeft nooit anders geleerd en gezien als kind.

Toch is ze gelukkig samen met haar man en trots op haar kinderen die gezond zijn en de kans krijgen om te studeren.

Haar enige wens nu is dat al haar kinderen een mooie en liefdevolle toekomst tegemoet gaan. En dat is tot nu toe bij haar oudste

zoon al gedeeltelijk gelukt, want hij woont samen met zijn vriendin en ze worden begin november 2005 trotse ouders. En ik word grootmoeder en een fiere.

Een minimum

Ramsey Nasr

lees me dan
luister dan zacht

ik ben de muur
en muurvaste man

jarenlang zitten
mijn lief en ik stil

tegen dit plafond
van gitzwarte kas

en vanaf ons vel
begint de bodem

en daar is geen rek
om haar te omarmen

zij zit ertussen
ik zit eronder

en ja ik heb niks
jazeker ik ben niks

maar godmiljaar
ik kan overleven

ik knok tot nu
de jaren rond
van beens af aan
tot aan mijn dood
zal ik tegen u
dit plafond
en alle ogen
in uw mond
opknokken

ik zal uit mijn pree
tevoorschijn komen

meewandelen onder haar
met mijn kansarme zon
en rondbazuinen

*hier staan wij
klein en fier*

*lijk een mens
op een plein*

en ik zou met u niet willen ruilen
ik zou er geld voor willen geven

om net als u
mezelf te zijn

Antwerpen Boekenstad -
© stadsgedicht Antwerpen 2005
U kan dit gedicht ook beluisteren
via www.stadsdichterpodcast.be

Was het leven maar zo simpel, meneer

Stef

Een zonnige maandagmorgen ergens in mei. Ik heb afgesproken met Paula om haar kinderen te gaan bezoeken in de instelling. De instelling ligt niet naast de deur. Minstens anderhalf uur enkele reis. 'Met de trein was je er al geweest', geldt misschien wel voor een reisje naar zee, maar niet om in een klein dorpje nabij Dendermonde te geraken. Zeker nu ze 5 maanden zwanger is, wordt dit voor haar een bijna onmogelijke zaak.

Haar kinderen hebben ongeveer dezelfde leeftijd als de mijne. Twee kleuters en ééntje in het 2de leerjaar.

Ik zie haar kinderen voor het eerst. Paula heeft haar kinderen al een maand niet meer gezien.

Terwijl we het domein oprijden, komen de kinderen al aangelopen. Ze stonden al een tijdje te wachten, vertelde de opvoedster ons nadien.

De oudste blijft moeder maar bestoken met verhalen over wat ze vorige week en in het weekend gedaan hebben. Maar ook met vragen over het verblijf in de instelling.

De jongste daarentegen is eerder stil en teruggetrokken, maar ze houdt haar moeder de ganse tijd aan haar rok vast. Ook als we iets later naar de speeltuin trekken laat ze dit stukje stof niet los. Paula neemt haar op haar schoot en geniet zwijgzaam van het spel van de twee anderen.

Die avond ga ik mijn kinderen afhalen van school. De kleinste komt op me afgelopen. Ik krijg een kus en onmiddellijk de vraag: "Papa wat gaan we eten?"

Dinsdagavond, ik werk in een dagcentrum. Ik sta mee in voor de opvang van een 12-tal kinderen na schooltijd. De ouders halen hen op rond 19 uur. Die avond verloopt alles behalve vlot. Er zijn een hoop conflicten en met één bepaalde jongere dreigt het conflict uit de hand te lopen.

Eén voor één sijpelen de ouders binnen en het conflict wordt er niet minder op. Op het moment dat zijn vader binnenkomt, zit het er serieus tegen. Hij ziet wat er aan de hand is en neemt het voor mij op. Het conflict is niet opgelost, maar de rust keert weer.

In het doorgaan zegt die vader al lachend “En ik dacht dat jullie wisten hoe je kinderen moet opvoeden. Jullie hebben er toch voor geleerd.”

Ik bedank hem voor zijn tussenkomst van daarstraks en zeg eveneens lachend “Als ’t leven maar zo simpel was. Ik ben ook maar een mens. En uit de boekskes kun je ook niet alles leren.”

Woensdagmiddag, tijdens een huisbezoek. Iedereen is thuis en er is veel leven in de brouwerij. Moeder neemt me even apart. “Vanavond redden we het nog wel, maar ik hoop dat morgen de cheque van ’t kindergeld in de bus zit. Anders weet ik het niet meer. Want vrijdag is het een feestdag en dan kan ik niet naar de post. Het geld is op en met het weekend voor de deur weet ik niet wat ik moet beginnen.”

Ik probeer haar gerust te stellen en spreek af dat ik morgen contact opneem om te horen of de cheque in de bus zit. Zo niet spring ik terug binnen om te zien wat we kunnen doen. Informeren voor een voedselpakket is dan één van de mogelijkheden.

Na het huisbezoek moet ik onmiddellijk naar huis. Mijn vrouw is jarig en ik wil haar verrassen. Ik heb voor die avond een tafel gereserveerd in haar lievelingsrestaurantje.

Donderdag zit ik in de ontmoetingsruimte, een plek waar mensen vrijblijvend kunnen binnenwandelen voor een gesprek, een tas koffie of tegen de eenzaamheid. Een gast van een jaar of 24 spreekt me verontwaardigd aan. We kennen elkaar al een tijdje en vanuit het centrum hebben we enkele afbetalingsvoorstellen met schuldeisers en deurwaarders geregeld. “Ik betaal nu al 3 jaar die deur-

waarder af. Ik heb nooit een maand overgeslagen. Ik heb nog 2 maand te gaan. Nu stuurt die mij toch wel een brief om te zeggen wat ik nog moet zeker! Maar de kosten van die brief zijn voor mij: 1500 fr.!!! Die kan ik de maand erop betalen. Heeft die dan nog niet genoeg aan mij verdiend.”

Ik stel voor om contact op te nemen. “Laat maar zitten, ik zal wel betalen. Want wie weet met welke zever komt hij nog af”, is het antwoord.

Die avond ga ik langs bij mijn schoonbroer. Die werkt op de bank. Hij zal op 't werk nagaan hoe we het best onze kapitaalaflossing van de hypothecaire lening verdelen en zo onze belastingsbrief het best kunnen invullen.

Eindelijk vrijdagmorgen, vroeg op. We hebben geluk, het is stralend weer. Samen met vrienden gaan we een verlengd weekendje weg. We trekken naar het noorden van Frankrijk, naar Audinghen. Een pietluttig klein dorpje in de buurt van Cap Gris-Nez.

Een tijdje geleden was ik met iemand op bureau in gesprek geraakt over eens op vakantie gaan. Voor hem is dit uitgesloten, “Mijne portemonnee kan dat niet trekken!”

Maar hij vertelde me van een leuke camping in Audinghen, recht tegenover een grote oude bunker. Daar waren ze vroeger met de instelling verschillende keren op kamp geweest. Hij bewaarde er goeie herinneringen aan. Hij vroeg zich af hoe het er nu zou uitzien. Ik beloofde dat ik wat foto's zou trekken en een flesje wijn zou meebrengen voor de goede tip.

Twee werelden, twee werelden vol van verschil. Anders?

Ik vraag het me dikwijls af.

Hoe zou het nog met ze zijn?

Hoe hebben de dingen die ze meemaakten hun leven getekend?

Hoe doen ze het? Buigen, misschien wel op barsten staan, maar niet breken.

Ik heb sommige van hen beter leren kennen.

Dan krijg je een ander verhaal, dan hoor je het ganse verhaal.

Dan vallen de oogkleppen wel van je af ...

Maar dan zie en hoor je zoveel onbegrip. Mensen hebben zo snel een oordeel klaar.

“Ze hebben wel geld voor sigaretten en een gsm, maar de schoolrekening kunnen ze niet betalen!”

En als die werelden elkaar dan toch raken, wat dan?

Dan denken we al snel, dat ieder hetzelfde kan doen of laten.

Dat iedereen automatisch dezelfde keuze of mogelijkheden heeft.

Verschillende werelden. Je staat er niet bij stil.

“Was 't leven maar zo simpel, meneer ...!”

Wanneer wordt er nu eens geluisterd

Suzy

Het begon in het jaar 1967. Toen ik als 13-jarige in de badkamer stond en ik gewaar werd dat m'n stiefvader mij aan het begluren was. Maar het bleef niet bij het gluren, hij wou mij ook betasten. Ik wou dat niet en ik verzette mij.

Ik bleef maanden vechten tegen hem en vanaf toen kon ik niets goeds meer doen bij hem. Dus werd ik opstandig en rebels.

Op een zekere dag had ik eens één dag gefatst. Toen ik die bewuste avond thuis kwam van school stond m'n stiefvader mij op te wachten. Hij vroeg me van waar ik kwam. Ik zei "Van school". "Je liegt", zei hij. "Nee", zei ik. Dat ging zo een tijdje door. Toen pakte hij zijn leren boekentas en sloeg die rond m'n oren tot hij alleen nog het handvat vast had.

Dat bleef zo een jaar duren. Tot m'n stiefvader me zei: "Ik kan niets meer aanvangen met u. Ik zal stappen ondernemen voor u." Toen kwam ik bij de jeugdrechter, ik deed mijn verhaal en ik kreeg nog een kans om naar huis te gaan. Daar zat ik dus in een tweestrijd, langst de ene kant wou ik wel naar huis voor m'n moeder, maar aan de andere kant wou ik vluchten voor m'n stiefvader. Dus ik besloot om me te laten plaatsen in een instelling. Ik kwam terecht in Cortona, waar ik twee jaar ben geweest, maar daar kreeg ik ook geen hulp. Na twee jaar stuurden ze me naar Wingerdbloei, een home. Daar ging ik braaf werken in een bejaardenhuis. Dat werd ik op den duur een beetje beu, het was alle dagen van het home naar het werk en van het werk naar het home, want daar hadden ze ook regels die ik niet zo goed kon aanvaarden. Dus ik besloot om te gaan lopen, maar na een week werd ik opgepakt.

Ik moest dus terug voor de jeugdrechter verschijnen. Hij besloot om mij terug in een instelling te plaatsen maar ver weg van thuis in Leuven, waar ik tot m'n 21ste jaar ben gebleven.

Ik ben dus zeven jaar gevlucht voor m'n stiefvader, maar ik heb nooit hulp gekregen, ze hebben nooit naar mij geluisterd. Dus vertel ik m'n verhaal na 30 jaar omdat er nooit iemand echt heeft geluisterd naar mij.

Maar nu ben ik gehuwd en heb een zoon van 18 jaar.

M'n angst kwam terug in 2004 toen m'n zoon niet meer naar school wilde. Toen begon de bal te rollen, eerst het CLB, dan jeugdbrigade, uiteindelijk jeugdrechter. Maar niemand die echt luisterde naar m'n zoon. En als ouder mag je niets zeggen. En iedereen zei hetzelfde: "Jongen, je moet naar school!" Als moeder krijg je weer gemengde gevoelens en zeker weer die angst dat je zoon geplaatst zal worden. Ik besloot een pro-deo advocaat te nemen. Die vertelde mij dat hij niet meer naar school moest, maar wel moest leren en dit kon thuis. Maar toch bleef die angst zitten van binnen. Nu is hij 18 en ben ik gerust.

Een gewone zaterdag van een alleenstaande moeder

Vanessa

Tja, hier zit ik dan. Voor de computer met een sigaretje en koel drinken want het is heet, zeer heet daarbuiten.

Gisteren heb ik m'n dochttertje meegegeven aan mijn schoonmoeder. Dat vond ze leuk, zo een weekendje bij de oma. Ze wordt daar rot verwend. M'n twee zoontjes zijn naar een dvd aan het kijken: Blade. Vinden ze eng maar toch willen ze hem keer op keer zien. Af en toe hoor ik wat geroep uit het salon komen, want tja, twee jongens samen die allebei wat graag ravotten, dat kan je dan verwachten. Ik ga kijken en alles blijkt oke.

Ik zet me terug voor de pc. Ik typ verder en dan vloek ik. Het staat vol met fouten en ik kijk wat de oorzaak is. Dan zie ik het. Het is een qwerty klavier en ik ben een azerty gewoon. Maar het zal wel lukken, alleen wat trager. Straks gaan babysitten bij een vriendin en morgen nog eens. Ze moet werken en heeft geen opvang voor de kinderen. Ze weet dat ze op me kan rekenen als ze geen uitweg meer ziet. Morgen ook nog naar de wasserij. Tussen al die drukte door ook nog naar de winkel, koken, kuisen, de kinderen douchen en zorgen dat alles klaar is voor school. Tja, het leven van een alleenstaande moeder is niet gemakkelijk, maar tot hier toe lukt het me wel aardig, al zeg ik het zelf.

Nog even m'n hoofd draaien en kijken wat de jongens aan het doen zijn. Vol spanning kijken ze nog steeds tv.

Gisteren heb ik telefoon gekregen van de interim. Aanbieding voor werk. Die kans neem ik met beide handen aan want drie kinderen alleen opvoeden is niet goedkoop en alle extra's zijn welkom. Ik haastte me naar de interim om het contract te tekenen en hoor dat ik maandag moet beginnen. Werken, wat een woord. Het gaat zwaar worden, werken en tegelijkertijd een volledig huishouden. Maar het moet. Ik wil niet dat mijn kinderen iets tekortkomen. Dat wil geen enkele ouder. Juist?

Ik steek een sigaret op. Ondertussen zie ik dat de jongste een wafel gepikt heeft uit de kast. Ik laat hem doen. Het is niet erg. De tijd tikt weg. Zo weinig tijd en nog zo veel te doen. Ik probeer zoveel mogelijk van m'n tijd te genieten met de kinderen want ze groeien zo snel en wie weet wat er morgen gebeurt. De oudste zoon komt me vertellen dat de jongste een wafel gestolen heeft en vraagt of hij er dan ook een mag nemen. Ik lach eventjes en zeg hem dat hij er ook ene mag nemen. Ik hoop uit het binnenste van mijn hart dat ze een betere jeugd zullen hebben dan ik. Al die herinneringen aan het home en de pleegouders komen eventjes naar boven. Ik krijg een krop in de keel en slik. Ik wil ze liever vergeten. Ik zal er alles aan doen om te voorkomen dat mijn kinderen hetzelfde meemaken. Ik denk ook aan hoe mijn ouders hiervan hebben afgezien. Constant verhuizen, want het huis was nooit goed genoeg volgens de jeugdrechter om ons terug bij hen te laten wonen. Vier jaar hebben mijn ouders moeten vechten om mij en mijn broer terug thuis te krijgen. Constant naar die rechtbank en naar de pijpen van een ander moeten dansen. Ze hebben het bij mij ook geprobeerd.

M'n zoontje had eens een autootje naar me gegooid en ik wou het naast hem terug op de zetel gooien. Ik weet niet hoe het kwam maar het belandde op zijn mondje. Ik schrok heel erg. Hij niet. Hij huilde ook niet dus ik dacht dat alles oke was. Na een tweetal minuten kwam hij naar me toe en zei me dat hij nu een grote jonge was. Ik vroeg waarom. Hij zei dat grote jongens hun tandjes verliezen en dat ze dan nieuwe krijgen. Ik keek in zijn mond. Toen zag ik dat hij een tandje kwijt was door mijn fout. Dat autootje had zijn tandje geraakt. Ik voelde me rot.

Een week later zat ik in file op de bus. De schoolbus zou mijn zoontje – zoals gewoonlijk – bij mijn moeder afzetten. We hadden dat zo afgesproken, dan kon ik nog op mijn gemak mijn dochtertje en jongste zoontje van school halen. Toen ik te laat bleek te komen, panikeerde ik niet want ik wist dat mijn moeder hem wel eventjes zou opvangen. Wat ik niet wist, is dat mijn ouders een dag vroeger naar de camping vertrokken waren, dus stond de schoolbus voor een gesloten deur. De schoolbus zette mijn zoontje dan maar af bij de jeugdbrigade. Dat moet zo volgens het schoolreglement.

Toen ik daar aankwam, wou ik direct naar mijn kind, maar ik werd bekeken als een crimineel. Ik moest blijven voor een verhoor en mocht mijn zoon nog niet zien.

Ze wilden weten wat er gebeurd was met dat tandje. Ik vertelde hen de waarheid maar die wilden ze niet geloven. “Die verhaaltjes horen we constant”, “Heb je niks beter te verzinnen”, ...

Ik werd behandeld alsof ik mijn kinderen mishandel. Ik werd toen heel boos. Ik wou naar mijn kind. Ik zei hen dat iemand die zijn kinderen mishandelt meestal afkomt met een verhaaltje van de deur of kast. Ik gaf toe dat ik het gedaan had, maar het was een ongelukje geweest. Ik zei dat ze het dan aan m'n zoontje moesten vragen.

De volgende dag zouden ze de scholen van de andere kinderen bellen met de vraag of de schoolarts de kinderen van kop tot teen zou keuren. De psychologe kwam er ook aan te pas om met de kinderen te praten. Ze hadden pech want overal kregen ze hetzelfde verhaal te horen. Ik was een goede moeder die op tijd betaalde, altijd zorgde dat de kinderen proper waren, goede lunch meegaf en dat het schoolgerief ook in orde was, vriendelijk. Ik ben niet perfect maar doe mijn best.

De jeugdbrigade vond niets tegen mij, maar de naam heb ik nu wel. Dat dossier ligt daar op de jeugdbrigade en blijft daar nog even liggen. Ik wist op voorhand dat ze niets zouden vinden maar die angst is er toch. Ik heb al vele verhalen gehoord van mensen waarvan de kinderen onterecht zijn afgenomen. Ik vind de wereld soms zo onrechtvaardig. Ik leer m'n kinderen om altijd de

waarheid te vertellen, ook als die niet leuk is, want vroeg of laat komt die toch boven en dan heb je meer problemen.

Ik hoor geroep uit het salon. Als ik zie wat er aan de hand is, zucht ik. De jongste heeft zijn haar vol met tandpasta gesmeerd en zegt me dat het haarcrème is. Ook hangen heel het salon en keuken vol met choco. Dat word kuisen. Kinderen wat een deugd!!!

Personalia

Alberto is reeds jaren actief lid van Recht-Op en neemt deel aan de vele momenten waarop de vereniging naar buiten treedt. Door een arbeidsongeval enkele jaren geleden is hij invalide.

Cathy wenst anoniem te blijven en koos ervoor te schrijven onder een pseudo-naam.

Chantal is huisvrouw en moeder van 5 kinderen. Chantal is reeds jaren actief betrokken bij Recht-Op.

Diane Broeckhoven woonde 30 jaar in Nederland en woont/werkt nu weer in haar geboortestad. Ze is schrijfster van jeugdboeken en romans en werkt daarnaast als freelance journaliste. Voor haar werk ontving ze meerdere literaire bekroningen.

Dirk is een man die zich inzet voor de mensen van de buurt. Hij is lid van Recht-Op.

Erik Vlamincx doceert aan de Academie voor Schrijfkunst in Antwerpen. Naast de romans die hij schrijft, verschijnen er ook regelmatig publicaties van zijn hand in tijdschriften en dagbladen. Hij leverde aan vzw Recht-Op eerder al het verhaal *Mijn leren vest is craquelé*, dat handelt over armoede.

Kristien Hemmerechts is de auteur van romans, korte verhalen, columns en recensies. Zij doceert Engelse literatuur aan de

Katholieke Universiteit van Brussel. Ter gelegenheid van haar vijftigste verjaardag verscheen op 27 augustus 2005 de roman *De waar gebeurde geschiedenis van Victor en Clara Rooze*.

Martine, alleenstaande moeder van drie volwassen kinderen, is actief lid van Recht-op.

Hobby's: lezen, schrijven, film, theater en nog zoveel dingen meer. Reeds vijf jaren in de greep van een collectieve schuldregeling, wachtend op een uitspraak.

Nicole is een actief groepslid van Recht-Op. Ze zet zich in voor alle mensen in armoede. Dit door mee naar buiten te treden tijdens de dialoogmomenten en andere manifestaties.

Ramsey Nasr is afgestudeerd aan de Studio Herman Teirlinck. Hij speelde rollen in verschillende toneelstukken en films. In 2000 debuteerde hij als dichter met *27 Gedichten & Geen Lied*. Sinds 2005 is hij stadsdichter van Antwerpen. Het gedicht *Een minimum* over armoede is zijn zesde stadsgedicht.

Suzy zag haar eigen naam liever niet gepubliceerd en koos voor een pseudoniem.

Stef is 20 jaar werkzaam in de sociale sector. Hij is momenteel groepswerker van Recht-Op en vader van drie kinderen.

Vanessa is alleenstaande moeder van drie kinderen. Zij is betrokken geraakt in Recht-Op door haar moeder, die eveneens lid is.

Ook zij hebben een steentje bijgedragen in het ontstaan van het boek: **Annemie, Carina, Danny, Hugo, Ingrid B., Ingrid V.D., Ilse, José, Josephine, Kim, Kristel, Kristien, Lies, Linda, Manuella, Mark, Nancy, Peggy, Sandra, Rosa en Vera**.

Recht-Op vzw wordt mede gesubsidieerd door de stad Antwerpen en de Vlaamse Overheid.



'U speelt, U helpt'

Deze uitgave werd
gesubsidieerd door de
Nationale Loterij.



